ŠTUDIJSKA Knjižnica
KRANJ, Titov trg.

Uredja uredniški odbor — Glavni in odg. urednik Dušan Rebolj — tel. 20-71, lok. 25 — Tisk in kliši CP »Gorenjski tisk«

Sava

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GUMIJEVIH IZDELKOV SAVA KRANJ

KRANJ, PETEK, 5. APRILA 1963 — LETO V — 4. ŠTEVILKA

Postani član samopomoči še ti!

● *IVAN ROŽENBERGER — SLUŽBE ZA ORG. PROIZVODNJE* ● *Večkrat slišim vprašanje, zakaj se je povečala članarina za samopomoč od 100 na 200 dinarjev mesečno. Da odgovorim nanja, naj povem najprej, da so tako predlagali sami člani samopomoči, ker menijo, naj se sklad poveča. Le tako bodo lahko člani kolektiva ob potrebi jemali večja posojila za nakup drv, ozimnice, obleke, za letovanja, itd.*

O takih predlogih je razpravljal izvršni odbor sindikalne podružnice ter zavzel naslednji sklep: o predlogu za povečanje članarine pri samopomoči od 100 na 200 dinarjev mesečno naj razpravljajo sindikalni pododbori. O tem smo obvestili vseh 25 pododborov in dobili trinajst odgovorov. Od teh jih je bilo enajst za zvišanje, proti zvišanju pa sta se izrazila dva. Ker ostalih dvanajst pododborov ni odgovorilo, smo smatrali, da se s predlogom strinjajo. Zato smo na eni zadnjih sej izvršnega odbora sklenili, naj se članarina samopomoči poveča na 200 dinarjev mesečno.

Po našem sklepu se je sestal tudi odbor samopomoči in skle-

(Nadaljevanje na 2. strani)

831 ton izdelkov v marcu - rekordna proizvodnja

● DUŠAN REBOLJ — KS ● Neposredno pred izidom časopisa smo zvedeli v planinski službi, da smo meseca marca dosegli rekordno proizvodnjo. Izdelali smo 830.872 kilogramov gumenih izdelkov ter tako presegli osnovni plan za ta mesec za 5,3 odst., operativnega pa za 1,67 odstotka.

Uspeh je skorajda nepričakovan, saj smo imeli prav minuli mesec nekaj zastojev v proizvodnji zaradi požara v stiskarni. Je pa dokaz, da se kolektiv zaveda zahtevnosti letošnjega proizvodnega plana.

V prvem tromesečju tega leta smo tako presegli osnovni plan za 1,98 odstotka, operativnega pa za 1,53 odstotka. Če bomo tudi v aprilu in maju, ko še ne bo letnih dopustov, delali z nezmanjšanim tempom, potem lahko pričakujemo v prvem polletju ugodne gospodarske rezultate. To pa je tudi nujno, saj ne smemo pozabiti, da nas čakajo letos kolektivni dopusti in z njimi delna ohromitev proizvodnje v obratu I.

Kakšni bodo mesečni osebni dohodki za marec, še ne moremo pisati. Lahko pa pričakujemo, da bodo še nekoliko večji od februarskih. Zato bomo morali počakati na naslednji teden, ko bo izšla posebna številka »INFORMATORJA«. Tam boste lahko razbrali, za koliko se je povečala v primerjavi s februarjem masa osebnih dohodkov v posameznih ekonomskih enotah — s tem pa tudi, za koliko se bodo povečali vaši osebni dohodki!

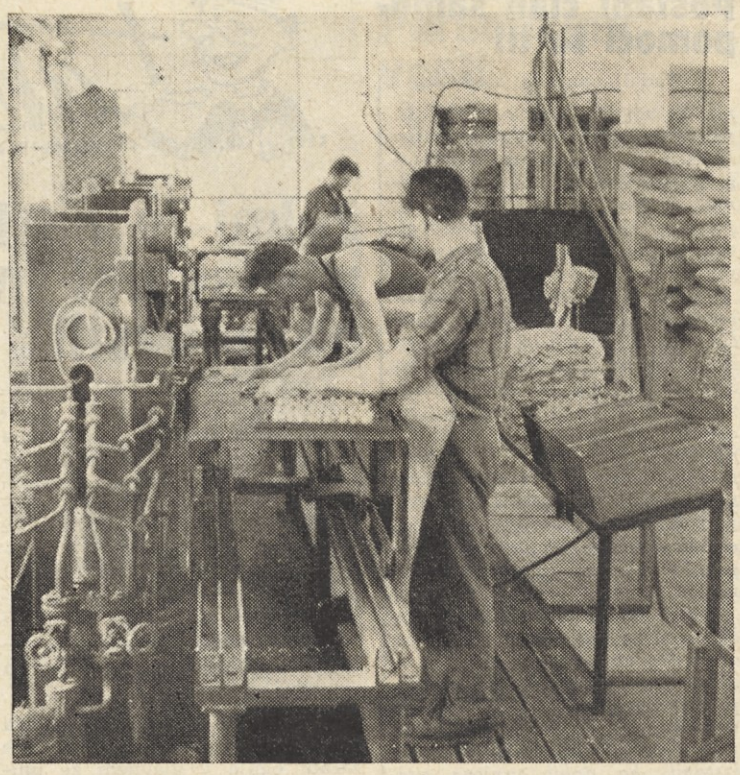

▲ Vulkanizerji tehničnih izdelkov obrata III na Vrhniki si prizadevajo kar se da nadoknaditi v januarju in februarju zamujeno proizvodnjo. V naslednji številki bomo objavili o njih krajšo reportažo!

Prvi kongres sindikata delavcev industrije in rudarstva v Beogradu

● IVAN ROŽENBERGER — SLUŽBE ZA ORGANIZACIJO PROIZVODNJE ● V dneh od 4. do 5. marca je bil v Beogradu prvi kongres sindikata delavcev industrije in rudarstva. Kot delegat, oziroma zastopnik sindikalnih podružnic tovarn »IBI« in »Sava« sem se ga udeležil. Prvi dan dopoldne so bili najprej kongresi posameznih strokovnih sindikatov. Na njih so obračunali delo za preteklo obdobje ter pripravili vse potrebno za združitev manjših sindikatov v večji strokovni sindikat delavcev industrije in rudarstva.

Vsi kongresi so sprejeli sklep, da se združijo v že omenjeni strokovni sindikat. Ta bo odslej združeval naslednje panoge industrije:

● Proizvodnja, prenos in distribucija električne energije, proizvodnja in predelava premoga in nafte, črna in barvna metalurgija, proizvodnja, plemenitenje in predelava kovinskih mineralov, ladjedelništvo, električna industrija, kemična industrija, lesna industrija in gozdarstvo, proizvodnja papirja, tekstilna industrija, industrija usnja in obutve, industrija gume, grafična industrija in založniška dejavnost, podjetja in zavodi za geološke raziskave, raznovrstne industrije, ki izdelujejo izdelke pretežno za tržišče in za vojno — remontne zavode;

ter še:

● industrijske, rudarske in gozdarske institute, biroje, projektantska specializirana podjetja, laboratorije, poslovna in druga združenja vseh naštetih industrijskih panog.

Sindikat delavcev industrije in rudarstva je po številu najmočnejši, saj združuje danes 1,050.000 članov.

Kongres združenih strokovnih sindikatov se je pričel 4. marca popoldne ter nadaljeval naslednjega dne dopoldne. Na njem smo sprejeli statut, resolucijo o nadaljnjih nalogah sindikalnih organizacij ter konkretne naloge za

(Nadaljevanje na 2. strani)

▼ Hitra intervencija naših in drugih gasivcev ter prizadevnih članov kolektiva je preprečila velikansko gospodarsko škodo

Prisotnost in hitro ukrepanje so nas obvarovali uničenja

Mesto je bilo še zavito v temo. Tu pa tam je vznemirjal nočni mir ropot motorjev prvih avtobusov, ki so odhajali in prihajali k avtobusni postaji, in odmevajoči koraki prvih delavcev, ki so odhajali na delo . . .

To je bilo malo po peti uri tistega dne, ko bi bil požar v naši stiskarni lahko uničil celo valjarno in nam prizadejal nepopravljivo škodo. Takrat še nihče ni slutil, da bo del tovarne že čez pol ure v plamenih.

Potem vemo, kako je bilo. Najprisebnejši so pograbili za ročne gasilne aparate in pohiteli, da pogasijo požarno žarišče. Toda vsa prizadevanja so bila zaman. Gorelo je kot ob kresu in ognjeni zublji so se videli daleč izven Kranja.

Zatulile so sirene, zvonili so gasivski avtomobili, padala so povelja »Prva cev, druga cev — voda gre!« in podobno. Po valjarniški strehi je zavrelo kot na mravljišču. Vodni curki so se križali, oblivali goreči del stavbe. Ljudje so hiteli in si vsak po svoje prizadevali pomagati. Nosili so zmesi iz ogrožene valjarne, pomagali pri gašenju. Bilo pa je tudi nekaj takih ,ki so pasli zijala in ovirali gasivce pri delu.

O vsem tem in o ugotovitvah strokovne komisije berite na 2. strani!

Januarski izpad smo nadoknadili v februarju - tudi v marcu dobro kaže

● FRANCE VREŠ — SLUŽBE ZA ORGANIZACIJO PROIZVODNJE ● Čas je že, da spregovorimo nekaj besed o gibanju proizvodnje v prvih dveh mesecih letošnjega leta. Po izplačanih osebnih dohodkih v februarju za mesec januar in v marcu za mesec februar ste lahko ugotovili, da smo bili prvi mesec tega leta nekoliko pod planom, v drugem pa smo plan celo presegli.

Iz spodnje preglednice lahko razberete, kakšen je uspeh podjetja in posameznih proizvodnih ekonomskih enot po osnovnem in kakšen po operativnem proizvodnem planu za januar in februar skupaj:

Januarski operativni proizvodni plan smo izpolnili 97,67 odstotno, osnovnega pa 95,72 odstotno. Zaostanek smo nadoknadili februarja, ko smo izpolnili operativni proizvodni plan s 105,21 odstotka, osnovnega pa s 104,81 odstotka.

Februarja smo izdelali 754,2 toni raznih gumenih izdelkov. To je doslej največja v »Savi« narejena mesečna količina. Uspeh je posebno velik, ker smo imeli v februarju samo 24 delovnih dni.

Poglejmo si, kakšne probleme so imele v prvih dveh mesecih tega leta posamezne ekonomske enote osnovne proizvodnje:

(Nadaljevanje na 3. strani)

Ekonomska enota	Izvršitev osnovnega plana v %	Izvršitev operativnega plana v %
VALJARNA I	91,26	122,23
PRESANI IZDELKI	102,70	121,08
— velo in moped diafragme	9,3	22,37
PREMAZOVALNICA	108,45	127,40
PNEVMATIKARNA I		
— velopnevmatika	104,04	101,08
— veloogrevne duše	187,03	183,27
— avtopnevmatika	110,24	110,23
— avtoogrevne duše	311,82	317,22
TEHNIČNI IZDELKI	123,91	111,51
ROTACIJSKE PREŠE	94,30	95,80
PREVLEKE VALJEV	85,37	97,87
— prevleke ekipno delo	—	—
PNEVMATIKARNA II		
— avtopnevmatika	103,10	98,91
— avtoogrevne duše	158,48	149,53
— žična velo pnevm.	5,74	5,84
— moped pnevmatika	25,25	22,99
KONFEKCIJA VRHNIKA	72,60	92,53
SKUPNO	100,18	101,45

▼ V novo halo za tehnične izdelke na Gašteju že prihajajo prvi stroji

Postani član samopomoči še ti!

(Nadaljevanje s 1. strani)

nil, da naj se vplačuje po 200 dinarjev mesečno že od 1. januarja. Dokler se v skladu ne bo nabralo dovolj sredstev, bo mogoče jemati enkrat po 20.000 dinarjev posojila. Ko pa bo sklad dovolj velik, se bo višina enkratnega posojila povečala na 30.000 dinarjev.

Posojilo ali pomoč iz sklada samopomoči dobijo lahko samo člani samopomoči in to šele po šestmesečnem članstvu, to je po šestih vplačanih mesečnih članarinah. Ta sklad je formirala sindikalna podružnica in poverila njegovo upravljanje in dodeljevanje sredstev iz njega odboru samopomoči zato, da s kratkimi brezobrestnimi posojili omogočimo članom kolektiva razne nakupe, ki zahtevajo naenkrat večje zneske.

Kdor računa na možnost, da kdaj utegne rabiti sredstva za že omenjene potrebe, naj se vpiše v sklad samopomoči. Prijavi naj se pri obračunovavki svoje ekonomske enote ali pa kar v sindikalni podružnici. Ko bo iz samopomoči izstopil, bo dobil vrnjena vsa vložena sredstva!

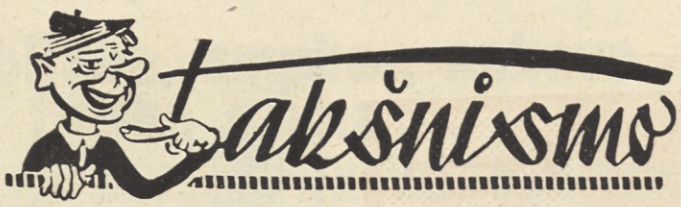

Zakaj je nastal požar v stiskarni in kako smo ga pogasili

● RUDI NADIŽAVEC — KADROVSKE SLUŽBE. — Še kadilo se je iz pogorišča, ko je strokovna komisija članov Tajništva za notranje zadeve in sodnih izvedencev električne stroke začela ugotavljati vzrok požara. Gasivci iz tovarne in raznih kranjskih podjetij, pripadniki JLA in poklicni gasivski vod iz Kranja so še pospravljali svojo opremo, ko so se pričele razkrivati podrobnosti, zaradi katerih je izbruhnil 7. marca zgodaj zjutraj požar.

Komisija je najprej pregledala električne instalacije. Te so bile zaradi ognja v glavnem že uničene, zato je bilo res težko ugotoviti, če so bile pravilno speljane. Talilne varovalke na razdelilcu so bile res pretaljene. Izvedenec je ugotovil, da pomanjkljivosti ni bilo in da so varovalke pregorele zaradi premočnega toka v dovodu, ki je nastal pri kratkem stiku med požarom.

Komisija, ki je raziskovala mesto, kjer naj bi se požar pričel, je kaj kmalu ugotovila pravi vzrok. **V oddelku za vulkanizacijo grl termoforjev in za izdelavo toaletnih gob sta bila nameščena dva brusilna stroja za brušenje gumijevega iztisa tehničnih izdelkov. Vsak stroj je bil opremljen z ventilatorjem za odvajanje ostružkov v zbiralnik. Komisija je ugotovila, da je požar nastal v enem izmed zbiralnikov. Ker so brusili vseskozi tudi razne amortizerje s privulkaniziranimi kovinskimi plo-**

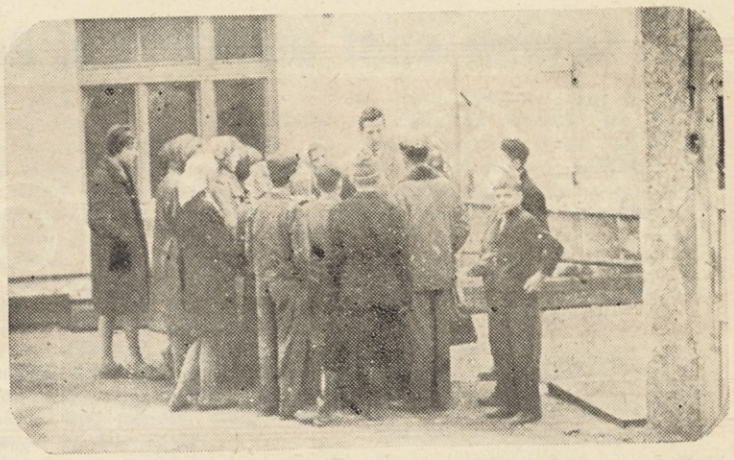

▲ **Kmalu bo spet napočil čas šolskih ekskurzij in obiskov dijakov tehniških srednjih šol**

ščicami, je mogoče, da je priletela po ventilatorjevih dovodnih ceveh od brusilnega stroja v zbiralnik žareča kovinska iskra. Krog nje se je naredilo in v zbiralniku večalo žarilno jedro. Zaradi pomanjkanja kisika v zbiralniku je bilo tlenje počasno in je trajalo vso noč do jutranjih ur. Ko pa je v zbiralniku pregorel tekstilni filter, je vanj vdrl svež zrak in povzročil, da so ostružki intenzivno zagoreli. Nastali plini so se večali, s tem pa je naraščal hitro tudi plamen. Požar se je razširil na bližnje lesene dele in gumene izdelke v neposredni bližini ter dalje po oddelku tako hitro, da tudi takojšnja akcija delavcev z ročnimi gasilnimi aparati ni pomagala. Ogenj je oddelek popolnoma opustošil.

Da, opustošil ga je, ker se je zaradi dobro gorljivih snovi kljub takojšnji intervenciji ogenj razširil in ga sprva brez gašenja z vodo ni bilo mogoče zaustaviti. Potem pa so pohiteli na pomoč prostovoljni gasivci iz kranjskih podjetij, iz Ljubljane, Radovljice in drugod ter številni pripadniki JLA. Z združenimi močmi so ogenj ustavili in pogasili, četudi je bilo zaradi zamrznjenih mestnih hidrantov treba črpati vodo iz Kokre in iz mestnega požarnega bazena pod Titovim trgom. — S skupnimi močmi so rešili tovarno pred morebitno katastrofo, saj si lahko mislimo, kaj bi bilo, če bi se bil ogenj razširil v valjarno in nam uničil predragocene stroje. Uničena valjarna bi onemogočila vso proizvodnjo v obratu I, s tem pa tudi za nekaj let paralizirala delo vsega kolektiva.

Zato se moramo zahvaliti vsem nesebičnim delovnim tovarišem v podjetju, ki so v ranih jutranjih urah pohiteli na pomoč ne oziraje se na nevarnost, ki je pretila povsod, in ne oziraje se na to, da so zato uničili svoja oblačila. Vsi se moramo zavedati, da so nam naši prostovoljni gasivci skupaj s sovrstniki, ki so prihiteli od drugod na pomoč, neposredno naložili lepo število tisočakov v naše žepe. Zato tudi v bodoče sodelujmo v prostovoljni gasilski četi in podpirajmo vse tiste, ki se urijo v gasilskih veščinah prostovoljno. Ne samo osemdeset, sto in celo še enkrat več nas mora biti med gasivci, vsi člani kolektiva pa moramo vedeti in znati rokovati vsaj z ročnimi aparati za gašenje.

In kaj bo s pogorelim oddelkom ter s proizvodnjo, ki je bila v njem? Takoj po požaru so ga začeli čistiti. Ostanek stare strehe se je porušil. Potem se je začela dirka za lesom, kajti dež bi lahko škodo še povečal. Nekaj smo ga dobili v Predvoru, nekaj pa v Britofu. Da se je delo pogorelega oddelka kar se da hitro nadaljevalo, so delavci mehanične delavnice I, mizarske delavnice in gradbene skupine prijeli za delo kot še nikdar. Urejevali so stroje, pripravljali druge prostore in tako smo kmalu spet izdelovali potapljaške obleke v garderobi vulkanizerjev avtoplaščev, montirali in vulkanizirali grla termoforjev v prostoru pri termičnem kotlu, rezanje toaletne gobe, obrezovanje, sekanje, brušenje in adjustiranje prešanih izdelkov pa smo prenesli v prostor, ki so si ga urejevali člani organizacije Ljudska tehnika. Proizvodnja torej že nemoteno teče, tako da so izgube minimalne.

Tako se je torej končala naša doslej največja nesreča. Delavci, ki delajo v tovarni že trideset ali več let, ne pomnijo tako obsežnega požara. Vsi pa zatrjujejo, da je bil minuli požar najhitreje zatrt. Iz tega lahko zaključimo, da je v našem podjetju dovolj možnosti za nastanek požara kljub dobri varnosti in gasilski službi. Zato bodimo vsi na vsakem koraku in ob vsakem času budni. Vsestransko se urimo za boj proti ognju, saj bomo tako najlaže preprečili ponovitev nezgode, ki se je kljub vsemu še dosti srečno končala.

Zakaj ni bilo nobenega odgovora

● V tejle rubriki smo objavili v zadnji številki našega lista obširen sestavek, ki ga je napisal delavec Anton Perš iz valjarne I. V njem je avtor spregovoril nekaj, morda res za nekatere bravce preveč kritičnih besed o nezadostni skrbi naših strokovnjakov za proizvodne probleme in o nedisci nekaterih delavcev v osnovni proizvodnji. Ko je zastavil vprašanje, zakaj prihajajo naši inženirji tako poredkoma v proizvodne oddelke, je pisec načel vprašanje, ki je bilo sicer potihoma, polglasno izrečeno že na več sestankih po ekonomskih enotah. In ker je bilo z objavo v časopisu vprašanje javno postavljeno, smo pričakovali nanj odgovor. Žal pa odgovora ni bilo, četudi kolektiv čaka nanj.

Zakaj bi nam odgovor na vprašanje, čemu ne kažejo naši strokovnjaki več zanimanja za proizvodne probleme, pomagal?

Uredništvo meni, da bi lahko prav izčrpni prispevki naših strokovnjakov — inženirjev, tehnikov in šefov ekonomskih enot o proizvodnih težavah, o surovinah, normativih, o planu, o kvaliteti in o marsičem drugem mnogo prispevali k izboljšanju proizvodnih uspehov in k boljšim notranjim odnosom.

V razgovorih z neposrednimi proizvajavci smo namreč ugotovili, da si le-ti želijo tesnejše sodelovati s strokovnjaki. Želijo si njihovih nasvetov, poučevanja in uvajanja v skrivnosti sodobne tehnologije. Kdor tega morda ne razume, kdor se še ni poglobil, kaj pomeni človeku pomoč, svetovanje, četudi je včasih kritično, ta še ni doumel, da je najdražji, najtežje nadomestljiv v naši družbi č l o v e k. Res je, da moramo vlagati za nakup novih strojev velike napore, se odrekati sredstvom za stanovanja, za boljši življenjski standard, itd. Toda če nimamo dobro usposobljenih, nesebičnih in prizadevnih delavcev, ki naj stroje upravljajo, so vsa vložena sredstva proč vržen denar.

In če je tako, je mar potem narobe, če ljudje zahtevajo od strokovnjakov pomoč, nasvete in sodelovanje?

Ne! To je njihova pravica. Zato moramo tudi prek sredstva obveščanja, kakršno je naš list, prenašati želje in zahteve bravcev. In bravci so naši delavci — delavci pri strojih, delavci v pisarnah in delavci pri risalnih deskah, v razvojnih službah, itd.

Ker na članek našega sodelavca Antona Perša nismo dobili niti enega odgovora, tokrat sami vprašujemo, KAJ OVIRA NAŠE STROKOVNJAKE PRI NJIHOVEM VSAKDANJEM DELU, DA NE MOREJO POSVEČATI VEČ ČASA PROIZVODNIM PROBLEMOM V POSAMEZNIH ODDELKIH IN DA NE UTEGNEJO PRIHAJATI MED STROJE TER POMAGATI PRI REŠEVANJU ZASTOJEV?

Če je res že nekajkrat izražen očitek, da so preveč zaposleni z najrazličnejšimi sestanki, s pisanjem poročil, z raznimi drugimi posli, potem naj to povedo. Res je, da so sestanki potrebni, kajti le skupno ali moštveno prečiščevanje raznih problemov in usklajevanje mnenj pomaga k odkrivanju najboljših rešitev za posamezne težave. Toda, če je to na drugi strani tudi vzrok, da našim strokovnjakom zmanjkuje časa za reševanje tekočih problemov v proizvodnji, potem bomo morali nekaj ukreniti! Morda bomo morali prihajati na sestanke bolj pripravljeni, z že razčiščenimi predlogi? Morda bomo morali sestanke bolj smotrno planirati in razporejati tako, da bodo tudi včasih popoldne? Morda pa sploh preveč sestankujemo in s tem odtegujemo ljudi od važnejših poslov?

To vse so vprašanja, ki terjajo odgovore. Ne odgovore kot zagovor, ker ni bil in ni nihče klican na zagovor! Željo Antona Perša, naj bi nam strokovnjaki odgovorili na že omenjena vprašanja, moramo razumeti kot željo po tesnejšem sodelovanju naših delavcev s strokovnjaki. Saj je končni cilj nas vseh vendar enak — dobro gospodariti, razvijati podjetje in vzdrževati dobre medsebojne odnose ter graditi boljši življenjski standard!

Upamo, da naša spodbuda ne bo zaman in da bomo lahko že v naslednji številki brali napise, iz katerih bomo zvedeli za odgovore, ki nas še vedno zanimajo?

UREDNIŠTVO

▼ **Takole se mučijo delavci na Vrhniki, ko nakladajo gotove izdelke na kamione**

Domača aktualnost

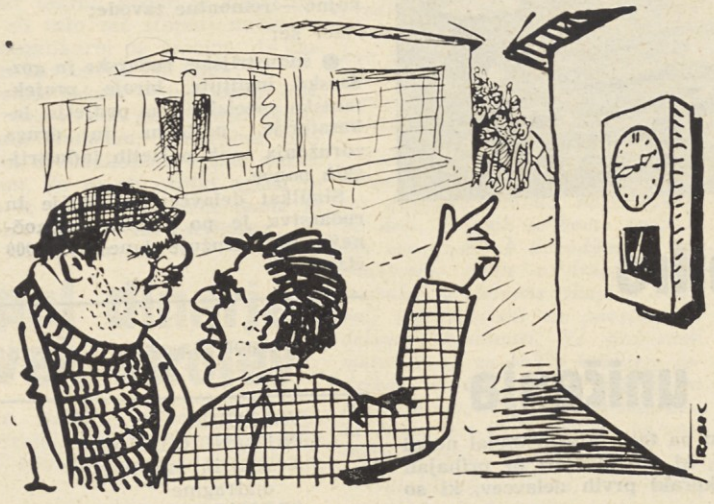

Zgornja karikatura ni prav nič izmišljena. To veste dobro prav vsi, zlasti pa tisti, ki čakate, kakor slika kaže, že deset ali celo več minut pred 14. uro za vogali posameznih poslopij v obratu I na znak, da bo konec dela.

Pomislite, kaj pomeni vsak dan izgubljenih deset minut! To je na mesec polne štiri delovne ure, v enem letu pa kar 48 delovnih ur ali cel delovni teden na enega delavca! Kaj bi lahko naredili v tistem času, si lahko mislite. — Prav gotovo bi nosili vsak mesec po kakega tisočaka več domov, ali ne?!

Za boljšo dopisniško mrežo

Da izboljšamo dopisniško mrežo, se uredništvo našega lista pripravlja na organizacijo tečaja za dopisnike. Poleg tega nameravamo skleniti z vsemi dopisniki tudi posebne pogodbe in jim mesečno izplačevati primeren honorar. Ker računamo pridobiti za stalne dopisnike iz vsake ekonomske enote po enega delavca, naj delavski sveti ali zbori delavcev na prvih sejah razpravljajo tudi o tem. Izmed svojih članov naj izberejo tistega, ki bi bil po njihovem mišljenju najbolj primeren za dopisnika in ki bi bil za to tudi sam pripravljen.

Urednik

Ali vas zanima, kako je bilo lani s higiensko-tehničnim varstvom pri nas?

● RUDI NADIŽAVEC — KADROVSKE SLUŽBE ● Lansko leto je prišlo v službi za higiensko-tehnično varstvo in v komisiji za higiensko-tehnično varstvo do bistvenih kadrovskih sprememb. S smrtjo varnostnega tehnika Jožeta Tonejca smo si pričeli vzgajati novega tehnika. Nova komisija za HTV je tudi pripomogla, da so se metode dela na tem področju spremenile.

Oglejmo si posamezna področja dela in razčlenimo nekatere najvažnejše ugotovitve!

NESREČE PRI DELU SO SE ZMANJŠALE PO ŠTEVILU PRIMEROV ZA SKORAJ ČETRTINO.

Lani je bilo v tovarni skupaj z delavsko restavracijo, Gumarskim institutom in Gumarskim izobra-

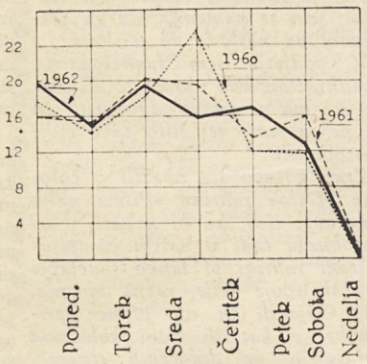

▲ **DIAGRAM št. 1 — Gibanje odstotka nesreč pri delu po posameznih dnevih v tednu**

ževalnim centrom le 82 nesrečnih primerov proti 113 v letu 1961. Povečalo pa se je število izgubljenih delovnih dni na eno nesrečo od 14,4 dni v letu 1961 na 16,7 dni bolovanja, predvsem zaradi težkih nesreč Franca Polajnarja, ki je boloval 57 dni zaradi stisnjenega gležnja desne noge, in Albina Aliča, ki je moral zaradi poškodovane medenice bolovati kar 247 dni.

Število nesreč pri delu na 100 zaposlenih se je lani zmanjšalo na 6. Zanimivo je gibanje odstotka nezgod pri delu po posameznih delovnih dneh — diagram št. 1! — in gibanje nezgod pri delu po delovnih urah znotraj osemurnega delovnika — diagram št. 2!

LANI SAMO ŠTIRJE POŽARI, KI SMO JIH ŽE V KALI ZATRLI

Vsi štirje požari so bili tako hitro zatrti, da sploh ni prišlo do materialne škode. To dokazuje, da naša požarnovarnostna služba deluje dobro in da so gasivci dobro izvežbani ter pripravljeni vsak trenutek na akcijo.

To pa tudi ni čudno, saj se je število članov prostovoljne gasilske čete povečalo od 81 na 105. V vajah z gasilnimi aparati je sodelovalo 450 članov kolektiva, tako **da zna danes rokovati z njimi že** vsak tretji član kolektiva.

DRUŽBENA PREHRANA BO MORALA POSKRBETI TUDI ZA PREHRANO MLAJŠIH, DORAŠČAJOČIH DELAVCEV!

Zavod za zdravstveno varstvo Kranj je namreč analiziral tople obroke, malice in večerje, ki jih pripravlja naš obrat družbene prehrane. Ugotovil je, da prehrana po kalorični vrednosti odgovarja bolj za delavce, ki opravljajo srednje težka dela, manj pa ustreza mladim, doraščajočim delavcem in delavcem v težkih delovnih pogojih. Po mnenju te ustanove bo treba v bodoče tudi povečati delež beljakovin iz vrst mlečnih izdelkov.

BOLJ BOMO MORALI PAZITI NA RED IN ČISTOČO V GARDEROBAH IN NA HODNIKIH, PRAV TAKO PA TUDI V POSAMEZNIH ODDELKIH!

Nered po hodnikih in dvoriščih je narastel potem, ko smo zmanjšali število ljudi, ki skrbijo za red. Zato bi kazalo o tem razmisliti, če smo takrat postopali pravilno! Čistoča v garderobah in v sanitarijah sta na ravni, ki jo je mogoče doseči v sedanjih pogojih. Dokler bo vladal v garderobah boj za prostor, dokler bo gneča, toliko časa tudi o pravi čistoči ne moremo govoriti. Večjo skrb bo treba v bodoče posvečati vzdrževanju kopalnic, mešavcem črnih zmesi

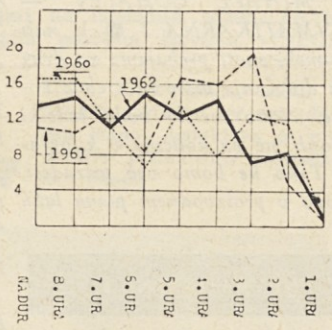

▲ **DIAGRAM št. 2 — Gibanje odstotka nesreč pri delu po posameznih delovnih urah 8-urnega delovnika**

pa bo treba čimprej pomagati, da pridejo do novih tušev in do dobre segrevalne naprave za vodo.

To je le bežen pogled na delo higiensko-tehničnega varstva pri delu in na delo požarno-varnostne službe. Večina članov kolektiva se trudi izpolnjevati vsa varnostna določila in skrbi za red in čistočo. Med nami pa je nekaj površnežev in neodgovornežev in ti mečejo slabo luč na nas vse. Zato bo prav, če se pričnemo boriti proti njim in jih odkrivati tako, kakor preganjamo nered in dušimo požare!

◀ **Posnetek iz naše mizarske delavnice obrata I**

Personalne vesti

● SLAVKA MITROVIĆ — KADROVSKA SLUŽBA ● V mesecu februarju so se na novo zaposlili naslednji delavci: Julijana Šavs — administratorka, Franc Ropret — pomožni delavec pri brizganju, Jože Cigale — vulkanizer, Jože Kristanc — pom. delavec pri brizganju, Franc Babnik — kontrolor, Franc Balanč — analitik, Jakob Plestenjak — pomočnik skladiščnika, Anton Čebulj — telefonist in Angelca Krč — razpisovavka dokumentacije.

Vsem novim članom kolektiva želimo mnogo delovnih uspehov!

V februarju so izstopili iz podjetja: Stanislav Zupanc, Franc Rudman, Ivan Weinhardt, Jože Malovrh, Franc Klinc, Slavka Rozman, Mirko Košir, Ivana Kuclar, Marjan Pegam, Pavel Luskovec, Blaž Jarc in Antonija Fuchs.

Z letošnjimi uspehi prve izmene poklicne gumarske šole nismo zadovoljni

● JOŽE KOCIJAN — GUMARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER ● Pred kratkim je bil na poklicni gumarski šoli zaključen pouk prvega letnika, to je učencev, ki so se vključili v naš izobraževalni program in v naš kolektiv lani meseca septembra. Uspeh sam ni preveč razveseljiv. Verjetno se boste vprašali, zakaj! Res je, tudi predavateljski zbor je na zadnji redovalni konferenci dalj časa razpravljal o tem in iskal vzroke za delen uspeh. Tudi mi namreč nismo bili zadovoljni, toda kriterij je kriterij in od njega se ne sme odstopiti. Če bi to storili, bi oškodovali učence in sam kolektiv.

Prav takšna zavest vseh članov predavateljskega zbora je zagotovilo, da bodo šolo uspešno končali samo tisti učenci, ki se zavedajo svoje dolžnosti in ki si prizadevajo nabrati si kar največ znanja in izkušenj — ki čutijo torej odgovornost do delovnega kolektiva.

O samih vzrokih neuspeha, ki jih je več, ne mislim podrobno razpravljati. Omeniti pa moram nekatere, ki so važni za nas vse, saj moramo razmišljati o njih zaradi svojih otrok, ki se že ali se še bodo enkrat tudi odločali za svoj poklic!

Predvsem naj poudarim pomen osemletnega osnovnega šolanja. Pri tem lahko storimo veliko prav starši, saj lahko pomagamo učečim se otrokom, da hitreje in jasneje dojemajo zahtevno snov osemletke ter si tako gradijo osnovo za nadaljnji študij. Opažamo namreč vse več primerov, ko prihajajo iz osemletk otroci s polovičarskim znanjem in potem med študijem na poklicni šoli mislijo, »saj to že znam« ter se premalo učijo. Kaj potem sledi, si lahko mislite — nezadostne ocene. In teh se učenci žal prepozno zavedo!

V precej primerih potem ne morejo pomagati tudi razni preventivni ukrepi, ker so učenci brez zadosti razvitega čuta za odgovornost.

S tem ne obsojam, ampak opozarjam na težave in nerazsodnost učencev v želji, da bi čimprej uvideli in spoznali potrebo po kvalitetnem znanju.

Omenim naj tudi izbiro poklica po otrokovi želji, ki je lahko za učenčev napredek v šoli izrednega pomena. Tega ne pišem iz navade, pač pa iz vsakdanjih izkušenj in spoznanj v razgovorih in opazovanjih učencev naše šole in njihovih staršev. Interes in veselje do izbranega poklica se odražata na učenčevem uspehu. To vemo sami iz vsakdanje prakse, saj nezadovoljstvo pri delu ne daje sadu. Če je tako z nami, ki smo starejši, zreli in izkušeni, kako se odraža šele pri doraščajočem mladem človeku, ki je poln želja, različnih pogledov in raznih vprašanj? Zato ne vsiljujmo svojih misli vedno in vsakomur, ampak upoštevajmo tudi otrokove želje!

Že omenjena dva vzroka nam pomagata, da razvozlamo vzroke za delen neuspeh učencev prvega letnika naše poklicne šole. Ta ugotovitev ne velja samo za našo šolo. Isto ugotavljajo tudi na drugih sorodnih in podobnih šolah!

In kakšen je bil učni uspeh?

Od skupnega števila 22 jih je izdelalo 12 ali 54,55 %. S prav dobrim uspehom so zaključili prvi letnik trije učenci, z dobrim osem in z zadostnim eden. Z eno nezadostno oceno so končali prvi let-

(Nadaljevanje na 6. str.)

▼ **Takoj po pogašenem požaru so se naši ljudje lotili obnove pogorelega dela stavbe**

Januarski izpad smo nadoknadili v februarju - tudi v marcu dobro kaže

(Nadaljevanje s 1. strani)

VALJARNA I: Proizvodnja regenerata je bila zadovoljiva kljub popravilu dvovaljčnikov. Na skupni uspeh enote je neugodno vplival izpad v proizvodnji surovih zmesi zaradi pomanjkanja EPC saj in manjših možnosti proizvodnje surovih zmesi glede uporabe HAF saj.

PREŠANI IZDELKI: Uspeh je bil zadovoljiv kljub sicer običajnim težavam. Pri velo in moped diafragmah je bil izpad zaradi omejene proizvodnje moped in žičnih plaščev, pa niso uporabili toliko velo in moped diafragem.

PREMAZOVALNICA: Rezultati so zadovoljivi. Nanje niso bistveno vplivale spremembe v sortimentu.

PNEVMATIKARNA I: Rezultati so pozitivni predvsem v proizvodnji veloplaščev samih, pri velozračnicah pa je uspelo kolektivu te ekonomske enote zmanjšati težo in doseči predpisano. To se seveda odraža na tonaži izdelkov, ki je zato manjša, v pozitivni obliki pa se pokaže v vrednosti izdelkov zaradi prihranka materiala. Poraba veloogrevnih duš je bila nad operativo zato, ker duše ne ustrezajo predpisani kvaliteti. Proizvodnja avtopnevmatike tudi izkazuje viške. Poraba ogrevnih duš pa je tudi občutno nad operativo iz enakih vzrokov kot velo-ogrevne duše.

TEHNIČNI IZDELKI: Rezultati so zelo dobri kljub povečanemu planu. Ekonomski enoti je uspelo doseči posebno veliko prekoračenje v prizvodnji cevi z vložkom in brez vložka.

ROTACIJSKE PREŠE: Ekonomska enota je pod planom v osnovi in v operativi zaradi nujnega porasta polizdelkov. Na boljši rezultat pri transportnih trakovih bi bil gotovo vplival ugodnejši sortiment.

PREVLEKE VALJEV: So pod planom predvsem zaradi izpada v prevlekah bandaž. Ekonomski enoti primanjkuje surovin. Za ekipno delo v januarju in februarju ni bilo naročil.

PNEVMATIKARNA II: Manjši izpad v operativi moramo pripisati motnjam zaradi mraza in oskrbe ekonomske enote s paro v januarju. Motnje so bile tudi v proizvodnji avtozračnic zaradi pomanjkanja ventilov. Pri avtoščitnikih pa je zaradi pomanjkanja delavcev izpad razumljiv, zlasti še, ker se je pokvaril v valjarni I profilni kalander. Pri avtoogrevnih dušah je bila operativna količina prekoračena za okrog petdeset odstotkov. Žična velopnevmatika je izpadla zaradi pomanjkanja žičnih jeder. Pri moped pnevmatiki so bili izpadi manjši kot pri žičnih plaščih ter tudi manjši kot v preteklih obdobjih. Ni še rešen problem skrajšanja vulkanizacijskega časa, večje vzdržljivosti diafragm in tudi tehnološki proces še ni stoodstotno dognan.

KONFEKCIJA VRHNIKA: Neugoden rezultat je posledica izpada v proizvodnji radirk. Primanjkovalo je namreč surovin.

In kako kaže proizvodnja v marcu? Četudi nas je požar v cevarni prizadejal, ni povzročil škode, kakršna bi lahko bila, če bi se naši prostovoljni gasivci, člani kolektiva in gasivci iz kranjskih ter drugih podjetij in vodov hitro ne znašli in požar pravočasno pogasili. Res je, da je nastal izpad v proizvodnji termoforjev in toaletne gobe, toda hitri organizacijski ukrepi, začasna preselitev pogorelega oddelka v druge prostore in disciplinirano delavcev so omogočili, da proizvodnja že nemoteno teče. Izdelujemo že tudi potapljajoče obleke. Zato lahko upamo na ugodne proizvodne rezultate tudi v marcu!

Prvi kongres sindikata delavcev industrije in rudarstva v Beogradu

(Nadaljevanje s 1. strani)

delo sindikalnih podružnic v tekočem letu.

O posameznih nalogah, ki jih bo morala opraviti tudi naša sindikalna podružnica, nameravam pisati v naslednjih številkah našega lista. Tokrat naj spregovorim samo nekaj besed o paroli, ki je bila napisana z velikimi in razločnimi črkami v kongresni dvorani in ki se je glasila:

VSAKDO MORA GLEDATI NA CELOTNO NAŠO DRUŽBO, NA VSE TISTO, KAR JE V NJENEM INTERESU! TO JE NAMREČ TUDI V INTERESU POSAMEZNIKA, VSAKE LOKALNE ENOTE IN KOMUNE!

Parola me je močno navdušila in prepričan sem, da bi hitreje izpolnjevali svoje družbene obveznosti ter si hitreje izboljševali materialno osnovo za boljši življenjski standard, če bi se je bili vsi držali!

▲ Dva že večkrat nagrajena prostovoljna gasivca — Ivan Petrič in Jože Švigelj

Obljube, smukec, nabava in finska sauna...

● LUDVIK JAKUPAK — PNEVMATIKARNA II ● Nekaj časa sem okleval, predno sem prijel za pero. Toda če že imamo svoj časopis, potem lahko spregovorim v njem. V naši ekonomski enoti je mnogo zanimivega in nič ne škodi, če zveste za to in ono vsi!

Predvsem naj spregovorim najprej o obljubah. Teh imamo že polna ušesa. Obljubljajo nam, da bodo popravili vrata pri glavnem vhodu ,da dobimo sesalec za odsesavanje prahu pri brušenju ogrevnih duš, sesalec pri izpihovanju avtozračnic, pa žična jedra za velo in moped plašče itd.

Na popravilo vrat pri glavnem vhodu čakamo že precej časa. Saj nam ne gre zaradi drugega kot zaradi zavarovanja avtoplaščev pred mrazom. Če hočemo plošče nabombirati tako kot zahtevajo to tehnološki predpisi, moramo imeti tudi primerne delovne pogoje. Pri sedanjih vratih tega ni. Ker bombiramo ohlajene plašče, pride do separacij in zračnih mehurjev. To je tudi statistično dokazano! Ker se plašči pri bombi-

PNEVMATIKARNA II

ranju ne raztegnejo dovolj, odide prenekateri v škart. Je mar res škoda tistih nekaj desetih tisočakov za popravilo vrat?

Imamo pa tudi težave zaradi prahu. Sesalec za izsesavanje prahu pri brušenju ogrevnih duš nam obljubljajo že od maja 1962. Kaže pa, da ga ne bomo dočakali niti do letošnjega maja. Delavec, ki dela na omenjenem delovnem mestu, si mora pomagati z žepnim robčkom, če se hoče obvarovati pred črnim prahom. Tudi na sesalec pri izpihovanju avtozračnic že čakamo precej časa. Ljudje, ki delajo tamkaj, imajo za razliko od sodelavcev, ki delajo pri brušenju ogrevnih duš, gotovo pobeljena pljuča od smukca.

Zanimivo bi bilo tudi zvedeti, kako je z žičnimi jedri za velo in moped plašče. Kdaj bodo drago plačani stroji za te vrste izdelkov polno izkoriščeni. Kaj je nabava teh zaenkrat sploh nemogoča?

Kljub vsem naštetim pomanjkljivostim smo letošnji proizvodni plan sprejeli, predlagali pa smo nekaj sprememb. Na Shawovih prešah bi ne kazalo stalno menjavati kalupe. Če ne bo težav zaradi nabave potrebnega materiala, žičnih jeder, ventilov itd., potem bomo plan tudi izpolnili. Sicer pa utegnemo spet občutiti zastoje na svojih osebnih dohodkih.

Poleg navedenih težav, ki močno vplivajo na proizvodnjo, pa imamo še postranske probleme. Naj omenim samo žensko garderobo. Kadar je menjava izmen, je v njej strašanska gneča. Si lahko mislite, kako se lahko 45 sodelavk preobleče v prostoru, ki ima komaj 15 kvadratnih metrov površine? In pri tem sta dve tretjini razpoložljive površine zasedeni z garderobnimi omaricami!

Ali veste, kako je s transportom corda iz valjarne v našo ekonomsko enoto? Najbrž ne. Veste, naši ljudje ga morajo največkrat kar sami prevažati. Zaradi tega se niti ne pritožujejo, saj jim kratki sprehodi v valjarno kar prijajo. In še ena prednost! Tako imajo kar vsak dan priliko okusiti dobrote prave finske saune. Zlasti takrat, kadar je zunaj deset ali celo več stopinj mraza, v pnevmatikarni pa vročina, da človeku kar curlja od čela...!

Toliko tokrat o naši enoti. Res, pri nas se vse giblje med obljubami, smukcem, nabavnimi problemi in sladkostmi finske saune. Upam, da se ob priliki oglasi še kdo iz naše ekonomske enote in napiše kaj bolj razveseljivega...!?

Premalo si prizadevamo izboljšati kvaliteto avtoplaščev

● JOŽE TOMAŽIN — PNEVMATIKARNA II ● Čeravno nisem pisec se moram spotakniti ob nekatere stvari, ki mi niso po volji, pa tudi ostalim sodelavcem ne!

Z letošnjim planom se nam obetajo nove težave in problemi. Kakor veste je prav naša ekonomska enota srce tovarne, saj dajemo velik delež k celotnemu obsegu proizvodnje. Žal pa opažamo, da si premalo prizadevamo izboljšati kvaliteto avtoplaščev. Ne trdim, da so slabi, toda prepričan sem, da bi se dalo še marsikaj popraviti. Naš razvoj bi moral dobesedno bedeti nad proizvodnjo, zlasti pa nad proizvodnjo izdelkov, kot so avtoplašči.

Na sestankih pogosto razpravljamo o prodaji, poredkeje pa se menimo o nabavi. Ta večkrat prav pri nas v pnevmatikarni II zašepa tako, da je ogrožena proizvodnja, s tem pa uspeh celega podjetja. Ne vem, kaj menijo o tem tovariši iz nabavnih služb. Toda če sami ne zmorejo vseh zahtevnih opravil, zakaj potem službe ne ojačimo. Zanima me, če lahko gledamo povsem mirno, da preše za velo in moped pnevmatiko samevajo že približno dve leti? Kaj mislite, kdo naj skrbi, da bodo smotrno izkoriščene. Ali mi, ki delamo v proizvodnji?

Spominjam se besed glavnega direktorja Draga Dolinška, ko je poudarjal važnost racionalizatorske dejavnosti v podjetju in o nujnosti, da osvobajamo človeka težkih fizičnih naporov pri delu. Žal pa se še danes dogaja, da morata po dva delavca, ki delata pri prešah za naše najtežje avtoplašče, dvigati do 120 kilogramov težka bremena kar en meter visoko — in to okrog petdesetkrat v izmeni!

Res imamo poseben voziček, ki ga vidite na sliki, žal pa je neprikladen in bolj v nadlego kot v korist. Me zanima, kako rešujejo vprašanja transporta takih težkih bremen v drugih tovarnah?

▲ Škoda, da je tale voziček za prevažanje avtoplaščev neprikladen!

Nove komisije smo izvolili v električni delavnici

● VILI OMAN — ELEKTRIČNA DELAVNICA ● Na zadnjem sestanku naše ekonomske enote 13. februarja smo izvolili nov sindikalni pododbor ter člane komisij za sprejem in odpoved in za stimulacijo ter razpravljali o nekaterih premestitvah.

V sindikalni pododbor smo izvolili Jerneja Srebrnjaka, Iva Leniča, Franca Mubija, Martina Salmiča in Franca Pušarja, v plenum sindikalne podružnice pa smo izvolili Jerneja Srebrnjaka in Iva Leniča.

Ker so bili v prejšnji komisiji za sprejem in odpoved le delavci iz obrata I, smo izvolili novo ko-

ELEKTRODELAVNICA I in II

misijo. Predsednik je Jakob Tavželj, člani pa so Janko Perko, Franc Mubi, Janez Dolinšek in Franc Oblak.

Prejšnja komisija za stimulacijo je zahtevala razrešnico. Zato smo izvolili nove člane. Ti so Rudolf Klemenc, Marjan Čeferin in Franc Mubi.

Potem smo obravnavali analitsko oceno za voznike električnih trasportnih vozičkov in sklenili, naj se jim poviša. Preddelavcem naj poraste od 153 na 155, voznikom pa od 144 na 150.

Tri milijone in pol dinarjev za popravilo dveh strojev

● FRANC PIFKO — MEHANIČNA DELAVNICA I ● Za generalno popravilo stružnice »Leinen« in skobelnega stroja »Klopp« bomo letos porabili 3,500.000 dinarjev. Tako smo sklenili na zboru delavcev naše ekonomske enote 15. marca, ko smo obravnavali predračun stroškov za letošnje leto.

Govorili smo tudi o trošenju in vzdrževanju orodja in drugega drobnega inventarja.

Za nadomestilo osebnih dohodkov članov ekonomske enote, ki izostanejo včasih z dela zaradi pomembnih športnih tekmovanj, smo predlagali organom upravljanja, naj bi se posebej rezerviralo maso za kritje osebnih dohodkov v takih primerih in bi jo po potrebi dodeljevali ekonomskim enotam, v katerih delajo športniki. Po našem mišljenju naj odobrijo organi upravljanja

MEHANIČNA DELAVNICA I

v takih primerih izredni plačani dopust, če posamezniki, ki izostanejo z dela zaradi tekmovanj, ne morejo izrabiti svojega rednega dopusta.

Ali je potrebna taka gneča?

Tovariš urednik!

Nedavno tega je bil nekoliko spremenjen razpored malic. Za vse delavce v strokovnih službah je sedaj določen odmor od pol desete do desete ure. Ali se Ti ne zdi, da je bila ta odločitev prenagljena, saj je sedaj med odmori od pol desete do desete ure taka gneča, da je joj. Zadnjič sem se odločila meriti čas, ki sem ga porabila za čakanje v vrsti, predno sem prišla do okenca, kjer delijo topli obrok. Prvič sem čakala dve minuti, drugič šest, tretjič pa kar deset.

Menim, da je bil stari razpored le primernejši. Take gneče, kakršna je sedaj, že ni bilo. Če pa je padla odločitev za prestavitev zadnjega odmora zato, da bo manj posedanja izven za odmor določenega časa v jedilnici, naj odgovorni opozorijo svoje sodelavce na delovno disciplino!

I. Z.

Spoštovana bravka!

Kakor vidite, sem Vašo pripombo objavil. Bomo videli, če bo kaj pomagala?

Urednik

SPOROČILO UREDNIŠTVA

Ker so minuli teden razpravljali na občinskem ljudskem odboru Kranj o problemih okrog gradnje individualnih stanovanjskih hišic, bomo objavili obširnejši prispevek o tem v naslednji številki!

Uredništvo

TO IN ONO IZ NAŠE TOVARNE

Gre za bolj objektivno nagrajevanje

● MIHAEL ČUHALEV — PNEVMATIKARNA I ● V naši ekonomski enoti prehajamo na drug način določanja mase za osebne dohodke. Novo merilo bodo izdelki po kosih, ne pa količina v kilogramih. Tako ne bomo več prizadeti, če bodo v proizvodnem planu lažji

PNEVMATIKARNA I

izdelki. Tudi manjša teža velozračnic nam ne bo zmanjševala mase za osebne dohodke.

Šef službe za osebne dohodke Ivan Gradišar nam je o tem govoril na redni seji delavskega sveta naše ekonomske enote meseca februarja. Predlagal je, da bi glede na nova merila formiranja osebnih dohodkov po izdelanih kosih razdelili celotno maso na štiri skupine — avtoplašči, veloplašči, velozračnice in polizdelki (usluge).

Tako računamo, da bo nagrajevanje bolj objektivno in pravično ter dejansko postalo nagrajevanje po delu. Izognili se bomo prelivanju mase osebnih dohodkov iz ene ekonomske enote v drugo. Posamezniki in delovne skupine bodo bolj zainteresirani za povečevanje delovne storilnosti, za prihranek materiala in za boljšo kvaliteto izdelkov. Konec bo tudi izgovorom in prepirom, češ, več sem napravil ta mesec kot v prejšnjem, pa sem manj zaslužil!

Odločili smo se tudi za predlog ing. Mirka Bedekoviča, da bi uvedli sistem plačevanja po kvaliteti. Imenovali smo tri komisije, ki bodo pripravile merila za plačevanje po kvaliteti. Za veloplašče bodo merila pripravili Evgen Lang, Nada Sitar in Stane Grašič, za velozračnice Pavla Belcijan, Aleš Rozman in Pepca Grašič, za avtoplašče pa Stane Knez in Anton Veselič.

ali že veste ??

Rubrika, kjer bi lahko odkrito pisali

Ker je ravno v soboto izšel časopis, sem se namenila, da ga pregledam od naslova do naslova.

V podjetju sem funkcionarka. Dostikrat me kdo vpraša to ali ono, na kar mu ne znam odgovoriti, ali pa ne morem, ker niso take moje pristojnosti.

Prav gotovo ste opazili v časopisu »Delo« rubriko »Pisma naših bravcev«. Kaj, ko bi uvedli nekaj podobnega tudi v našem časopisu? V taki rubriki bi lahko sodelavci izražali svoje želje, razna mnenja, itd. Objavili bi na primer prispevke, v katerih člani kolektiva vprašujejo po določenih stvareh. Mene je pred kratkim vprašal eden izmed mladincev: »Kako to, da mladina v naši tovarni prav nič ne pomisli na tiste svoje člane, ki nismo funkcionarji, želimo pa se udejstvovati v kaki koristni dejavnosti! Tudi jaz bi rad sodeloval in igral nogomet, rokomet, odbojko ali kaj podobnega, toda ničesar primernega ne vidim. Težko bi se prijavil h kranjskemu Triglavu, če pa imamo v podjetju dovolj aktivnih športnih panog!« Potem je še dodal: »Ali misliš, da ne bi mogel biti dober športnik tudi jaz, čeprav nisem velik po rasti?!«

To je primer, ki pa ni osamljen. Toda že ta me je spodbudil, da napišem tele vrstice. Ali ne bi prizadeti mladinec mogel svoje težave sam napisati za list? In podobne težave ima še kdo med nami. Morda zaradi stanovanja, zaradi delovnih pogojev, zaradi nerednega dobivanja časopisa, itd.

Da ne bom več naštevala, naj pripomnim le še tole: rubriki »Pisma bravcev« nekaj podobnega vpeljite tudi v našem časopisu »Sava«. Naj omogoči izražanje svojega mnenja in pripomb vsakomur, brez da ga utegnejo klicati na zagovor ali da ga bo kdo zato preganjal!

Lep pozdrav

Erika

Spoštovana bravka!

Če bi se držali naših navodil dosledno, potem Vašega pisma sploh ne bi objavili. Kakor veste, smo vpeljali rubriko »TRIBUNA BRAVCEV« prav za takšne namene, kakršne ima na primer rubrika »Pisma bravcev« v časopisu »Delo«. No, mi smo dopustili celo to, da ostanejo avtorji lahko na svojo željo skriti za začetnimi črkami svojega imena in priimka. In ker Vi niste navedli v svojem pismu svojega polnega imena, tudi ne bi mogli pričakovati, da bo našlo pot v časopis. Toda naj bo prvič majhna izjema!

Vaš predlog je prav zanimiv in kakor vidite, objavljamo v rubriki »TRIBUNA BRAVCEV« zanimive prispevke. Res pa je čudno, da prizadeti mladinec ni našel možnosti, da bi se bil vključil v eno izmed športnih panog, ki jih gojimo v našem podjetju. Morda je bilo čez zimo res to nekoliko težje, ker je morala običajna športna vnema popustiti zaradi pomanjkanja primernih športnih prostorov za igranje namiznega tenisa, rokometa, itd. Toda s prihajajočo pomladjo in lepim vremenom pa bo možnosti za športno udejstvovanje vedno več. Zato upam, da bo prizadeti mladinec le prišel na svoj račun — seveda pa bo moral narediti prve korake sam in navezati stike z enim izmed aktivnih športnikov v tovarni.

Kar pa se preganjanja avtorjev kritičnih člankov ali klicanja na zagovor tiče, moram povedati tole: kdor bo pisal v časopis resnične stvari, ki jih je moč dokazati, četudi so kritične in utegnejo prizadeti koga v podjetju, naj se ne boji posledic. Ne bo šel na zagovor in nihče ga ne bo preganjal. Prav rubrika »TRIBUNA BRAVCEV« služi za objavljanje polemičnih in kritičnih člankov, v katerih se avtorjev na njihovo željo ne podpisuje s polnim imenom. Seveda pa mora uredništvo vedeti za vsak članek, kdo ga je napisal. Zato zahtevamo, da se dopisniki podpisujejo s polnimi imeni. Le pomislite, kako bi bilo, če bi kar tako nepreverjene članke objavljali, kasneje pa popravljali svoje napake in preklicevali posamezne trditve in se prizadetim celo opravičevali zaradi neresničnih navedb!

Upam, da sem Vam vse najvažnejše povedal. Pričakujem, da se še kdaj oglasite s kakim pismom ali prispevkom. Toda ne pozabite se čitljivo podpisati s polnim imenom!

Urednik

Tudi na naše stanovanjske probleme bo treba malo misliti

● EMA MUGERLI — KONFEKCIJA VRHNIKA ● V sredo, 13. marca se je sestal delavski svet naše ekonomske enote. Obravnavali smo letošnji predračun stroškov, proizvodne probleme in med drugim tudi sklenili, naj se v bodoče gleda tudi na stanovanjske težave članov naše ekonomske enote.

S predračunom stroškov za tekoče leto smo se v glavnem vsi strinjali, le za vodo je prenizek. Na Vrhniki so namreč vodo podražili za več kot 40 odstotkov.

Predlagali smo tudi povečanje vsote, ki je predvidena za investicijsko vzdrževanje, saj bo treba našo tovarno letos prepleskati in popraviti streho.

Zelo visok se nam zdi znesek 20,113.000 dinarjev za storitve Gumarskega instituta. Ker med lanskim letom nismo imeli pravega

ROČNA KONFEKCIJA III

pregleda o nastajanju stroškov zaradi uslug, ki nam jih institut opravlja, smo zaprosili za podrobnejša pojasnila.

V proizvodnji imamo še vedno tu pa tam probleme. Plan za izdelovanje radirk je predvideval lepo proizvodnjo, toda ker nismo dobili materiala, tudi delali nismo radirk. Tako je bila tudi masa za osebne dohodke manjša.

Da zmanjšamo odpadek pri konfekcioniranju ležalnih blazin, smo se odločili za normativ odpadka. Če ga bodo konfekcionerke presegle, bodo morale plačati določene penale.

Ker imamo precejšnje težave z brušenjem škarij, ki jih uporabljamo pri obrezovanju tehničnih izdelkov in pri izdelavi ležalnih blazin, smo mnenja, da bi kazalo nabaviti brusilni stroj. Brušenje v Kranju je zamudno, saj vozi avto iz Kranja na Vrhniko in nazaj samo dvakrat tedensko.

Potem smo govorili tudi o stanovanjski problematiki. Precej članov kolektiva naše ekonomske enote živi v neprimernih stanovanjih. Zato smo predlagali, naj se v nadaljnjem reševanju stanovanjskih problemov našega podjetja upošteva tudi delavce z Vrhnike.

Tresla se je gora, rodila pa samo miš...

V letošnji prvi številki smo objavili obširen sestavek z naslovom »Racionalno zaposlovanje — sestavni del prizadevanj za boljše gospodarjenje«. V njem smo objavili izčrpno vse najvažnejše s posebne skupne seje tovarniškega komiteja ZKS, tovarniškega komiteja ZMJ, izvršnega odbora sindikalne podružnice in kadrovske komisije pri skupščini kolektiva, ki je bila 10. januarja letos. Namen tistega sestavka je bil, kolektiv pripraviti na javno razpravo o predlagani politiki racionalnega zaposlovanja, spodbuditi organe upravljanja in sindikalne pododbore po ekonomskih enotah, naj o predlogu razpravljajo in dajo svoje pripombe. Smatrali smo, da bo dobro zastavljena akcija stekla, toda...

Danes, ko sta pretekla od omenjenega razširjenega sestanka političnih organizacij in od objave v našem listu že več kot dva meseca, lahko ugotavljamo, DA SE JE TRESLA GORA, RODILA PA SAMO MIŠ!

Ne smemo pozabiti, da je prišla pobuda za racionalnejše zaposlovanje in razporejanje delavcev v osnovni proizvodnji ter v pomožnih dejavnostih in strokovnih službah od neposrednih proizvajalcev — če smo bolj točni, iz ekonomske enote pnevmatikarna I. Ker kaže, da je stvar zaspala, se člani kolektiva upravičeno vprašujejo, ZAKAJ? Kdo nam bo vedel nanj najbolje odgovoriti?

Uredništvo

Najlepše se vam zahvaljujem

V dolžnost si štejem, da se javno zahvalim vsem, ki so na kakršen koli način pomagali, da sem bila pravočasno rešena ob nedavnem požaru v našem podjetju. Posebno zahvalo sem dolžna nekaterim sodelavcem iz valjarne I, ki so se v najbolj kritičnih trenutkih spomnili, da mi je treba pomagati, ter opozorili na to gasivce.

Francka Gracar

Malo nesreč je bilo samo januarja

● RUDI NADIŽAVEC — KADROVSKE SLUŽBE ● Po zelo uspešnem začetku leta, ko smo zabeležili v januarju samo tri nesreče pri delu, je sledila vrsta primerov v februarju, da smo se približali lanskoletnemu povprečju. Februarske nesreče so bile:

● V. A. iz PNEVMATIKARNE I se je zaradi slabo urejenega konfekcijskega bobna uščipnil v levi palec na roki. Boloval je 4 dni. Če bi bil bolj pazljiv, do nezgode ne bi prišlo.

● C. J. iz PNEVMATIKARNE II se je ponesrečil, ko je zapuščal svoj oddelek. Čez noč je zmrznila na tleh voda, ki je kapljala s parne cevi. Zaradi teme ponesrečenec ni videl poledenelih tal. Stopil je na led in spodrsnilo se mu je. Padel je in si prebil čelo. Boloval je 8 dni. Med zmrzalno smo sicer opozarjali na poledico, vendar niso opombe veliko pomagale.

● G. J. iz PNEVMATIKARNE II se je opekel po levi nogi, ko je iz k steni prislonjenega avtoplašča brizgnila vrela voda. Boloval je 3 dni.

Drugih nezgod v januarju ni bilo, zato je bilo vsega skupaj le 15 dni bolovanja.

Februarska bilanca pa ni razveseljiva, saj izkazuje kar deset nezgod in od tega polovico na poti v službo ali domov iz službe:

● K. A. iz VALJARNE I si je poškodoval oči, ko je premikal z živim apnom napolnjen sod. Boloval je 5 dni.

● B. F. iz PREMAZOVALNICE se je pri prenašanju lepila popraskal po dlani desne roke. Zaradi tega je boloval 1 dan, saj je moral iskati zdravniško pomoč zaradi zastrupitve.

● B. M. iz POKLICNE GUMARSKE ŠOLE si je poškodoval prst, ko se je učil konfekcionirati transportne trakove. Med premikanjem gumiranega tekstila, ki je bil navit na vreteno, mu je stisnilo prst. Ponesrečenec še vedno boluje.

● V. S. iz VALJARNE II si je poškodoval desno nogo, ker mu je padla nanjo bala s tekstilom. Prizadeti še vedno boluje.

● J. R. iz MEHANIČNE DELAVNICE II je razrezoval z aparatom za avtogeno varjenje železne plošče. Ker med delom ni uporabljal zaščitnih očal, mu je priletel drobez železa v oko. Neprevidnež še vedno boluje.

● J. H. iz TEHNIČNIH IZDELKOV je padel zaradi poledice na Gaštejskem klancu in si pri padcu poškodoval levo roko. Boloval je 5 dni.

● P. J. iz PNEVMATIKARNE II je bil žrtev prometne nesreče, ko se je vračal domov z nočne izmene. Podrl ga je vinjen avtomobilist. Ponesrečenec je dobil poškodbe po celem telesu in še vedno boluje.

● P. A. iz PNEVMATIKARNE I je padla zaradi poledice, ko je izstopila iz avtobusa na avtobusni postaji. Z glavo je udarila v rob pločnika in dobila pretes možganov. Še vedno boluje.

● Ž. M. iz PNEMATIKARNE I je padla, ko je šla na delo. Poškodovala si je desno nogo in desno roko. Še vedno boluje.

Koliko dni bolovanja bodo vse naštete nezgode navrgle, še ne vemo. O izgubah pa si lahko ustvarimo sliko, saj je bilo zaenkrat že izgubljenih zaradi nezgod v tovarni 31, zaradi nezgod na poti na delo in z dela pa 50.

Zakaj spet toliko nesreč? Morda je bilo res do neke mere vzrok slabo vrme. Toda dolžnost nas vseh je na delu in med potjo na delo ali z dela paziti na varnost ter opozarjati na slučaje nevarnosti tudi druge. Samo kolektiven boj proti nezgodam bo prinesel uspehe — marsikomu bo olajšal ali sploh prihranil bolečine, ga obvaroval invalidnosti, podejtju pa prihranil denar!

▼ Ko smo se pred nekaj tedni fluorografirali v obratu I

Dokazali ste, da se me še spominjate

Dolžnost mi je, da se zahvalim kolektiva za vsa do sedaj prejeta darila in časopis, ki ga redno prejemam. Prav vsako darilo doslej me je ganilo in vidim, da sodelavci, s katerimi sem delala skupaj zadnja leta, še niso pozabili name. Vojna leta so prispevala, da sem prerano zapustila vas in kolektiv. Tega se velikokrat zavedam in grenkoba me takrat obdaja. Zdim se odrinjena, osamljena.

Prepričana sem, da sem vsaj delno izpolnila svojo državljansko dolžnost ter nekaj le prispevala h graditvi socializma in pri izboljševanju življenjskega standarda naših ljudi — s tem pa tudi za večjo povezavo med vami in med upokojenci iz »Save«!

Hvaležna upokojenka
ANICA VESEL

▲ Takole čakajo izdelane ležalne blazine na Vrhniki, predno gredo v prodajo

Treba je bolje pripraviti recepte za mešanje zmesi

● ANTON BRAČIČ — VALJARNA II ● Razvojni oddelek bo moral v bodoče poskrbeti, da bodo recepti za mešanje zmesi bolje pripravljeni. Vse komponente na receptih naj bodo označene tako, da bo mešavcem vse jasno. To smo sklenili na seji delavskega sveta naše ekonomske enote 2. marca.

Ko smo govorili o proizvodnih problemih, nismo mogli mimo težav zaradi ovojnega blaga. Tega nam primanjkuje. Ali ga ni mogoče redneje nabavljati? Kdaj bo problem rešen?

Rešeno še ni tudi planiranje strojev v naši ekonomski enoti. Trovaljčni kalander ni vedno smotrno izkoriščen. Dogaja se, da je plan včasih prenapet in ga sploh ne moremo izpolniti, ker so zmogljivosti kalandra premajhne, spet

VALJARNA II

drugič pa se dogodi, da je stroj neizkoriščen tudi več ur.

Razpravljali smo tudi o nagrajevanju. Ker je delo v sestavljalnici precej obremenjeno, smo sklenili, naj odgovorni pregledajo in normirajo delo v tem oddelku.

Hvaležna upokojenka

Vsemu kolektivu tovarne »Sava« se najprisrčneje zahvaljujem za izkazano priznanje ob odhodu v pokoj. Zahvaljujem se tudi sindikalni podružnici za obdaritev ob dnevu žena. Dokazali ste mi, da še niste pozabili na me!

Slavka Rozman

Organizacija dela je ponekod pomanjkljiva

● NIKO LUTHAR — VALJARNA I ● Januarski plan proizvodnje je naša ekonomska enota presegla za 3.395 kilogramov. Februarski plan je bil nekoliko višji, saj je reduktor že obratoval. Probleme imamo pri delu tudi zato, ker je organizacija dela ponekod pomanjkljiva. Velikokrat moramo delati usluge, za katere nismo obvezani.

O tem smo razpravljali na delavskem svetu naše ekonomske enote že meseca februarja. Analizirali smo proizvodne uspehe v januarju, govorili o organizaciji priprave dela v naši ekonomski enoti in o pritožbi delavcev, ki delajo pri regeneratu.

Precej težav imamo pri dostavljanju zmesi ekonomskim enotam. Pri prevažanju teh po klancu bi kmalu prišlo do hude nesreče. Komplikacije so tudi z dvigalom.

Delavci pri regeneratu so se pritoževali zaradi neenakomernega materiala in norm. Toda njihova pritožba ni upravičena, saj kljub neenakomernosti materiala presegajo norme za 70 in celo več odstotkov.

Na rob!

Prehrana in moj žep...

Vprašanje prehrane je predvsem vprašanje življenjskega standarda posameznih delavcev. Ob ugotavljanju vzrokov za slabo prehranjenost poleg drugih objektivnih vzrokov naletimo največkrat tudi na izjave, češ da je premalo denarja, da je hrana predraga. To v določeni meri sicer drži. Vendar ne moremo trditi, da bi povprečni zaslužek našega delavca ne zadostoval za izdatno in dobro prehrano, če bi pri gospodarjenju z zaslužkom ne nastopali še drugi važni činitelji. Ti pogosto vplivajo na delavca, da zapostavlja vprašanje prehrane in si za prihranjeni denar kupuje kaj drugega. Marsikateri predmet je sicer tudi potreben, vendar ne v takšni meri, kot urejena, zdrava prehrana.

Ni samo pri nas, marveč tudi v drugih državah z višjim življenjskim standardom, da si delavci na račun prehrane nabavljajo razne potrošne industrijske izdelke, kot so televizijski aparati, radijski sprejemniki, avtomobili, itd. Posebno mladi delavci kaj radi na račun prehrane več žrtvujejo za lepo obutev in obleko. To je hvale vredno, saj še vedno drži star pregovor, da obleka naredi človeka in je prav, da dâ mlad človek tudi kaj na svoj zunanji videz, vendar pa naj to ne gre na račun slabe in nezadostne prehrane. Še vedno se na žalost dogaja, da so kljub razmeroma dobrim osebnim dohodkom nekateri posamezniki nepravilno in premalo hranjeni. To trditev potrjujejo razni zdravstveni sistematični pregledi. Prav gotovo pa je raznim boleznim, ki jim ne vemo pravega vzroka, velikokrat kriva tudi slaba, pomanjkljiva prehrana.

Je že tako, da smo deloma vsi pod vplivom javnega in družabnega mnenja ter raznih reklam in da tako le redko kdaj povsem samostojno in umno gospodarimo s svojim dohodkom...!?

N. N.

Kako zaposlovati absolvente naše gumarske šole?

● Sredi februarja meseca je razpravljal tovarniški komite organizacije Zveze mladine Jugoslavije o zaposlovanju absolventov poklicne gumarske šole. Poleg članov komiteja so seji prisostvovali še direktor kadrovskih služb Miran Rižner, član ideološke komisije pri tovarniškem komiteju ZKJ Štefan Horvat in predsednik sindikalne podružnice Ivan Roženberger. Prisotni so razpravljali o neracionalnem zaposlovanju absolventov gumarske šole, saj se dogaja, da delajo le-ti na nekvalificiranih delovnih mestih, da se stalno selijo iz ekonomske v drugo ekonomsko enoto, itd. Po temeljiti razpravi je tovarniški komite sprejel naslednje sklepe:

1. Mlade kvalificirane delavce, ki so absolvirali poklicno gumarsko šolo, naj se zaposluje na dedelovnih mestih, ki odgovarjajo njihovi usposobljenosti. Izhajajoč iz akcije za povečanje produktivnosti moramo skrbeti, da zasedejo vsa delovna mesta, kjer so delovne kapacitete neizkoriščene, taki ljudje, ki bodo s svojim delom prispevali k uspehu.

2. Organizacija Ljudske mladine Jugoslavije v podjetju bo sodelovala pri zaposlovanju mladih delavcev v podjetju, zlasti absolventov poklicne gumarske šole, ter dajala ustrezne pripombe in priporočila tudi glede napredovanja mladih, že zaposlenih delavcev v podjetju, če bo to potrebno.

3. Osnovna naloga mladinskih aktivov v ekonomskih enotah je stalno spremljati razvoj in delo slehernega mladega delavca ter sproti opozarjati na vse nepravilnosti, ki se pojavljajo. Aktivi morajo odigrati svojo vlogo tudi pri razporejanju mladih delavcev na delovna mesta. Zlasti proizvodne konference naj še intenzivneje spremljajo delo in življenje v ekonomskih enotah. Postanejo naj tribune, na katerih naj mladina izraža svoja stališča in predloge ter kritično analizira svoje delo.

TOVARNIŠKI KOMITE ZVEZE MLADINE JUGOSLAVIJE »SAVA«

Ni toliko važen uspeh, kot osebno zadovoljstvo

● TOMISLAV TODOROV — SLUŽBE ZA ORGANIZACIJO PROIZVODNJE ● Danes, ko sta šport in rekreacija važen činitelj ne samo za povečevanje produktivnosti, ampak tudi za dviganje življenjskega standarda prebivavcev, čutimo vse večjo potrebo po utrjevanju svoje fizične in psihične kondicije. Morda se bo kdo vprašal, čemu so ti problemi iz dneva v dan vse bolj aktualni tudi v našem podjetju?

Odgovor je več ali manj poznan večini bravcev, kajti dosedanji uspehi in nadaljnje naloge zahtevajo posvečanje večje skrbi športnemu in rekreativnemu življenju v kolektivu. Če vemo, da lahko doseže treniran, utrjen in telesno in duševno sproščen človek pri delu večje uspehe od človeka, ki zanemarja osebno telesno kulturo in razvedrilo na prostem, potem je nadaljnje razpravljanje o potrebnosti in nepotrebnosti pospeševanja športnega in rekreacijskega življenja v kolektivu odveč. Zato se raje vprašajmo, kako je s tem pri nas — ali so izkoriščene vse možnosti za organizirano in živo delovanje tistih, ki se zanimajo za šport?

Prvi problem, ki nas tare, so prostori. V Kranju so vse telovadnice čez zimo zasedene, zato so možnosti za masovnejše gojenje rokometa, odbojke, namiznega tenisa, itd. minimalne. Posebno vprašanje je tudi odnos športnih delavcev do aktivnih športnikov in tistih, ki bi se radi vključili v posamezne dejavnosti. Precej je v podjetju ljudi, ki bi se ogreli za to ali ono panogo, vendar ne najdejo pravega stika bodisi zaradi nerazumevanja s športniki ali športnimi delavci, bodisi zaradi slabe popularizacije posameznih panog ali zaradi pomanjkanja športnih vaditeljev.

Če bomo letos obstoječe probleme načrtno reševali, uspeh ne bo izostal. Pri razvijanju športa v delovni organizaciji, ko gre predvsem za masovnost s poudarkom na rekreaciji, ni toliko važen uspeh kot pa osebno zadovoljstvo posameznika!

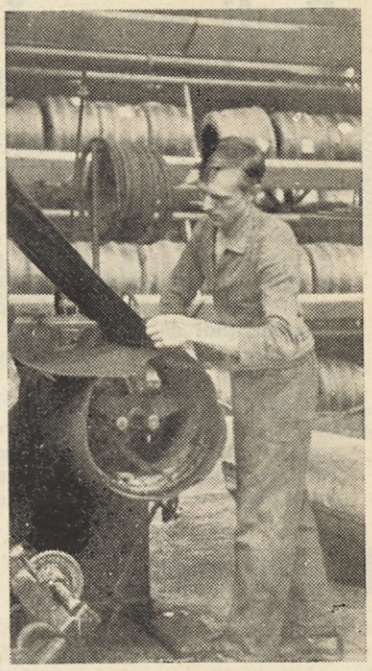

▲ Toni Horvat sodeluje v skupini, ki si prizadeva povečati produktivnost

Javna prireditev:

Gumarji, pokažite, kaj znate!

Pod temle naslovom smo se namenili objaviti nekaj desetin vrstic nenatisnjenih, ker uredništvo kljub obljubam ni dobilo prispevka. Ker pa so nam mladinci, ki so pripravili prireditev, obljubili, da napišejo obširen članek za naslednjo številko našega lista, smo od prvotnega namena odstopili.

Zakaj smo si zastavili nalogo na vsak način spregovoriti nekaj besed o letošnji mladinski javni prireditvi »Gumarji, pokažite, kaj znate«? Predvsem zato, ker se je oglasilo v uredništvu osebno ali po telefonu nekaj naših bravcev. Eni so prireditev pohvalili, drugi so jo grajali.

Da bi ugotovili, zakaj zato nasprotujoče si ocene, smo se dogovorili z organizatorji prireditve, da v časopisu povedo, v čem in zakaj je uspela in v čem in zakaj ne!

Uredništvo »Mladega gumarja«

Kaj je pokazala šola za življenje?

Mladina si želi takega znanja

● **FRANC ŠILC — SLUŽBE ZA ORGANIZACIJO PROIZVODNJE ● Predavanja v šoli za življenje II. stopnje, ki smo jo organizirali za gojence poklicne gumarske šole, so se končala zadnjega februarja. Četudi je bilo razpoložljivega časa malo, so se predavanja odvijala v redu. Da seznanimo bravce z rezultati šole, navajam nekaj glavnih misli, ki sem jih zbral listajoč po vprašalnih polah. To so namreč izpolnili vsi udeleženci po končanih predavanjih.**

1. Zakaj ste se odločili za vpis v šolo za življenje?

Razen enega so vsi udeleženci odgovorili, da so se vpisali zato, ker si želijo kar največ izkušenj.

2. Kako ste v celoti zadovoljni s šolo za življenje, z njeno vsebino in s predavanji?

Razen dveh, ki sta srednje zadovoljna, so vsi ostali poslušavci s šolo zelo zadovoljni.

3. Kaj vam ni bilo všeč pri posameznih predavanjih?

Večina ni imela pripomb, nekateri pa so odgovorili, da jim je bilo na splošno vse všeč.

4. Katera poglavja ali predavanja vam bodo po vašem mišljenju v življenju najbolj koristila?

Večina odgovorov daje poseben poudarek predavanjem prof. Pedička, nekateri pa menijo, da jim bodo prav vsa predavanja koristila.

5. O čem si še želite predavanj in razgovorov v šoli za življenje?

Večina je s témami zadovoljna, nekateri pa bi radi še slišali o mladem človeku sredi življenja in dela, o odnosih med spoloma in o obravnavi socialnih problemov.

6. Ali menite, da bodo vaša spoznanja v šoli za življenje vplivala na to, da se bo tudi vaš odnos do sebe in do drugega spola spremenil?

Odgovori so bili najrazličnejši, toda vsi poudarjajo, da bodo imeli sedaj drugačen odnos do sotovarišev, posebej pa še do drugega spola.

Anketiranci pa so pripomnili pri vseh predavanjih le tole: eden predlaga še bolj razumljivo podajanje brez tujk, drugi pa organizacijo III. stopnje šole za življenje.

(Škoda, da so vprašanja, na katera so anketiranci odgovarjali, preveč splošna. Tako iz odgovorov ni mogoče posneti, o čem bi kazalo predvsem razmišljati pri organizaciji morebitne III. stopnje šole za življenje in kaj naj bi dopolnili v I. in II. stopnji. Iz odgovorov se vidi, da mladinci niso vzeli ankete dovolj resno! — op. urednika)

Ko to poročamo, je še v teku I. stopnja šole za življenje. Pričela se je 12. marca. Predavanja so vsak torek in četrtek ob 16. uri. Obiskujejo jo gojenci I. letnika poklicne gumarske šole. Program predavanj obsega naslednje teme:

1. Podoba mladostne dobe z vsemi značilnostmi in problemi
2. Mladostnik in mladostnica v družini in družbi
3. Kaj morata vedeti fant in dekle o sebi?
4. Od spočetja do poroda
5. Odnosi do osebe drugega spola in prva ljubezen
6. Značaj in vzgoja značaja
7. Nekaj o lepem vedenju
8. — 9. Svet, v katerem živimo
10. Vi vprašujete — mi odgovarjamo

Začela se je tudi že II. stopnja šole za življenje. Obiskujejo jo mladinke in mladinci našega podjetja in Zdravstvenega doma. O uspehih bom poročal v nasled-

Vse obiskovalce šole za življenje naprošam v imenu organizatorjza, naj odgovarjajo na anketne liste konec predavanj resno in odgovorno. Le tako bo lahko Delavska univerza Kranj še izboljšala kvaliteto posameznih predavanj.

◀ V mladinski sobi imajo naši mladinci lepo zbirko knjig, žal pa seže po njih le poredkoma katera roka

Z letošnjimi uspehi prve izmene poklicne gumarske šole nismo zadovoljni

(Nadaljevanje s 3. str.)

nik štirje učenci, z dvema tudi štirje, s tremi eden in eden s štirimi nezadostnimi ocenami.

Kljub temu, da učni uspeh v celoti ni zadovoljiv, pa moram pohvaliti nekaj učencev, ker so dosegli dobre uspehe. Med te štejem na vsak način naslednje:

CIRILA GLOBOČNIKA
ERNESTA NIKOLETIČA
MARTINA KUHARIČA

Upam, da bo v bodoče takih učencev več!

Oblikovanje mladega človeka v razvoju

Gotovo ni dvoma, da dobivata izobraževanje in kvalitetna izobrazba v moderni družbi vedno večji pomen. To velja posebej za našo družbeno ureditev. Število učencev in učečih se ljudi na vseh stopnjah izobraževanja ter strokovnega izpopolnjevanja danes je neprimerno večja od stanja, ki je vladalo v predvojni Jugoslaviji. Mimo rednega izobraževanja so se zlasti v zadnjih letih razvile nič manj pomembne oblike izobraževanja, kot so na primer številni izobraževalni centri v delovnih organizacijah, široka izobrazbena dejavnost delavskih univerz, itd. Vzporedno s tem pa seveda naraščajo tudi stroški za vse oblike izobraževanja.

Pred nekaj leti smo ustanovili pri nas Gumarski izobraževalni center. Ta je po svoji dejavnosti in poslovanju samostojna enota, ki vzgaja strokovno usposobljene in idejno izobražene proizvajavce. V okvirih gumarskega izobraževalnega centra deluje tudi poklicna gumarska šola. Šolanje v njej traja dve leti. Učenci imajo vsako leto osem mesecev praktično delo v tovarniški proizvodnji, tri mesece pa teoretičen pouk.

Pri praktičnem pouku so učenci porazdeljeni po posameznih ekonomskih enotah in se seznanjajo z delom na posameznih delovnih mestih v okvirih enega izmed poklicev. V vsaki ekonomski enoti je tudi instruktor, ki pomaga učencem in jih uvaja v skrivnosti tehnologije. V prostem času se učenci poklicne gumarske šole udejstvujejo v raznih izobraževalnih dejavnostih znotraj domske skupnosti. Pri tem jim pomaga vzgojno osebje doma. To osebje mora n e n e h n o delati z učenci, jih opozarjati na napake, neprimerno vedenje in jih usmerjali, da napake izginevajo.

Učenci imajo povečini dovršeno osemletko in so šele v pubertetni dobi. Zato nujno potrebujejo pomoč, nasvete in spodbujanje, kadar so razdvojeni. Ko govorimo o izobraževanju in o usposabljanju mladih proizvajavcev, ko govorimo o pomlajevanju kadrov, o bodoči mladi tehnični inteligenci, o dvigu produktivnosti, moramo imeti pred očmi samo tisto, kar v resnici imamo — to so mladi, neizoblikovani ljudje. Iz njih moramo skovati perspektivne kadre, ki bodo nosivci napredka in nadaljnjega razvoja podjetja v prihodnosti.

Pri vsem tem pa se nam zastavlja vprašanje: kako dobiti takšne kadre in kako usposobiti mlade ljudi, da bodo kos vsem predvidenim in nepredvidenim nalogam?

Zadeva ni tako preprosta, kakor si morda nekateri predstavljajo. Ni pa seveda tudi neizvedljiva! Toda, če hočemo, da jo opravimo res zadovoljivo, potem je prav, če pogledamo resnici kar takoj v oči!

Oglejmo si, kako poteka izobraževanje naših mladih poklicnih delavcev v izobraževalnem centru!? Če smo kritični in objektivni hkrati, moramo priznati, da se pojavljajo pri v i r i h povečanja produktivnosti določene pomanjkljivosti. Mladina se je zagrizla v akcijo za povečanje produktivnosti, žal pa so ponekod zatajile subjektivne sile in dopustile, da je akcija zamrla, ko je pričela kazati uspehe.

Da bom bolj jasen, naj povem, da je način dela v nekaterih oddelkih vse prej kot prilagojen zahtevam uspešnega izobraževanja za posamezne gumarske poklice. Nejasnosti so še tudi okrog vprašanj, ki zadevajo samoupravljanje, itd. Učenci so v tovarni osem ur, v domu pa preostalih šestnajst, zato bi morali posvečati njihovemu delu in življenju v domu še več pozornosti. Žal pa ni tako! Mladi delavci tožijo, da pogrešajo pomoči subjektivnih faktorjev.

O vsem tem smo razpravljali na 16. redni seji tovarniškega komiteja Zveze mladine ter do sproženih problemov zavzeli določena stališča. Predvsem pričakujemo večjo pomoč političnih delavcev v podjetju, vzgojnega osebja v poklicni gumarski šoli in v samem domu. Skupni napori in prizadevanja morajo obroditi uspehe — vzgajati moramo sposobne poklicne delavce, ki bodo kos proizvodnim nalogam in ki se bodo tudi uveljavili kot dobri upravljavci!

Tovarniški komite ZSM »SAVA«

MLADI KMP GUMAR

Nekaj nasvetov tistim, ki pri delu preveč stojijo ali sedijo

● Ni je med nami, ki si ne želi biti zdrava in ki si ne želi biti negovana. Toda prenekatera ne stori ● prav nič, da bi to dosegla. Precej je takih med nami, ki samo tožijo, čeprav bi si lahko precej tudi ● same pomagale. Res je, posamezni poklici so različno utrujajoči in obremenjujoči za posamezne ● organe. Zato morda ne bo škodovalo, če vam svetujemo, drage bravke, kako težave omilite, če ● so že nastopile.

Laiki menijo, da sedenje človeka ne utruja. Tisti, ki pri svojem poklicu mnogo sedijo, pa vedo, da ni tako. Tudi sedenje ima za organizem slabe posledice.

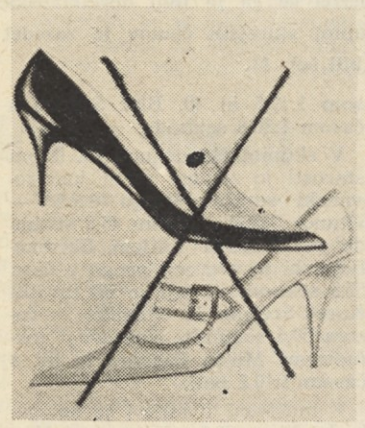

▲ Na levi sliki vidite elegantne čevlje z visoko peto, ki pa niso za na delo — zato se odločite raje za take, ki jih prikazuje desna slika

Spodnji del telesa namreč vedno miruje in navadno so zato preobremenjene roke in rame. Prvo, kar nas opozori na prekomerno sedenje, so bolečine v hrbtu in glavobol. Kaj rado pride tudi do slabe prebave, ponavadi pa vedno do nabiranja odvečne maščobe na bokih.

Kako si pomagamo? Predvsem se moramo prepričati, če ne sedimo pri svojem delu previsoko ali prenizko. Če sedite ves dan za pisalnim strojem, pazite da zavzemajo roke med pisanjem pravokotno smer proti trupu. Sedite kolikor je mogoče vzravnano in držite glavo pokonci, ne pa nemarno in sključeno. Pokončna drža je najboljše sredstvo proti podbradku, proti odvečni maščobi in proti ohlapnosti mišic.

Ko začutite utrujenost, se poskusite sprostiti; najbolje s preprosto vajo kar med delom. Izmenoma dvigajte in spuščajte rame in otresajte z rokami, kakor da hočete otresti z njih kapljo vode. Boste videle, kako olajšanje bo to! Če imate slabo prebavo, popijte zjutraj na tešče kozarec vode z nekaj kapljicami limoninega soka ali med kosilom kozarec mineralne vode.

Če pri delu veliko stojite, mislite predvsem na noge, ki so najbolj obremenjene. Večkrat zaradi predolgega stanja otečejo, v križu pa začutite hude bolečine. Predpogoj, da pritisk na stopala omilite, je primerna obutev. Ta mora biti udobna in s srednjevisoko peto. Odmor izkoristite za to, da položite noge visoko in s tem poživite krvni obtok. Med odmorom in jedjo nikoli ne stojte. Zvečer nikdar ne pozabite okopati noge izmenoma v vroči in mrzli vodi. Potem jih narahlo masirajte z mehko krtačo in vsakokrat natrite z oljem. Pri delu ne nosite pretesne obleke in pretesnih pasov, ki ovirajo krvni obtok in pospešujejo nastajanje krčnih žil ter drugih nevšečnosti. Obleka za delo naj bo vedno udobna, seveda pa tudi lična.

Morda spet skromen nasvet?

Slika na desni, ki prikazuje ureditev dnevne sobe, se vam zdi na prvi pogled preveč razkošna. Toda kljub temu si jo oglejte pobliže. Kakor vidite je prostor razdeljen na jedilni del, ki ga vidite v ospredju, in na salon, ki ga vidite v ozadju. Tisti, ki se pripravljajo na lastno gradnjo, se boste morda odločili za preprost kamin. Nekaj novega in privlačnega je nasad z zelenjem in sobnimi rastlinami. — Premislite, morda boste prišli na kako uporabno idejo . . .!

Odrasli ljudje nismo več otroci, toda želja da se nas ceni, je ostala neizpremenjena . . .

Francoska strokovna publikacija »Travail et maitrise« piše, da so v nekem psihološkem institutu izvedli zanimiv poskus. Skupini predšolskih otrok so dali nalogo narisati človeka. Otroci so se z veseljem lotili dela. Izvajavci poskusa so po določenem času molče pobrali risbe, vodja pa je spregovoril: »Še enkrat narišite človeka!« In otroci so se spet vrgli na delo. Ta postopek so še nekajkrat ponovili. Pobrane risbe so bile slabše in slabše, po četrtem poskusu so postali otroci nemirni in nestrpni. Prišlo je do prepirov, nekaj otrok pa je celo zajokalo.

Toda otroci uživajo pri risanju — poskus ni trajal dolgo — nihče ni rekel risarjem žal besede — z njimi so postopali popolnoma nevtralno.

In prav v tem je problem! Otroci hočejo, da se ne postopa z njimi kot s predmeti, pač pa kot z živimi bitji. A prav zato je potreben predpogoj: ceniti je treba njihovo delo, jih spodbujati in jim nameniti nekaj toplih besed, kakor so na primer: »Dobro si ga narisal!«, ali »Kako bi bilo, če bi svojemu stričku nekoliko podaljšal noge?!«

Pa se vprašajmo, kako delamo v podobnih primerih v naši tovarni? Ali ni obrat tudi neke vrste otroški vrtec? Kako da ne? Kaj se spremeni, ko zraste iz otroka mož? V glavnem samo to, da starejši otrok, zlasti pa še odrastel človek ne kaže in ne izraža svoje občutke tako neposredno in odkrito kot otrok! Zato pri odraslih ni več solza niti ne trmoglavosti, če izostane pričakovana pohvala!

Poskusite pobrskati po svojem spominu! Ko ste zadnjič naročili sodelavcu, naj opravi določeno delo, se ga je lotil s poletom. Trudil se je in ni mu bilo žal napora. Delo je uspešno opravil. Ponosen je bil na to. Bil je poln pričakovanja. A kaj se je zgodilo? Hladnokrvno ste ga gledali med delom in potem, ko vam je povedal, da je delo opravil. Zdelo se vam je kot nekaj povsem normalnega. A on . . .?

Dobro. Nič ni dejal. Toda ko mu boste naročili drugič, naj spet kaj naredi, se ne bo več tako trudil. Ravnodušen bo ali celo ogorčen! Pomnite: MI ODRASLI NISMO VEČ OTROCI, TODA ŽELJA, DA SE NAS CENI, JE OSTALA NESPREMENJENA!

Zakaj so vzgojno-varstvene ustanove neizkoriščene?

V Sloveniji je 54.272 otrok do dveh let starosti, 146.759 od dveh do sedmih let in 206.300 otrok, starih od sedem do štirinajst let ● Več kot dve tretjini teh otrok ima zaposlena oba roditelja ● Okrog 40 odstotkov zaposlenih žensk ima otroke, ki so brez varstva in ustrezne prehrane ● V družbeno varstvo je zajetih samo 2,7 odstotka vseh otrok ● Zadnje čase se zaposli vsako leto okrog 10.000 žensk, zmogljivosti slovenskih varstvenih ustanov pa se letno povečajo za približno 700 otrok.

To so najbolj karakteristični podatki, ki opozarjajo na potrebo po bolj načrtnem razvijanju otroškega varstva pri nas, kajti v našem gospodarstvu računamo tudi nadalje zaposlovati ženske v nezmanjšanem tempu.

O vsem tem sta razpravljala pred nedavnim republiška sveta za socialno varstvo in šolstvo ter pripravila poročilo, o katerem je tudi že razpravljal Izvršni svet LRS, te dni pa je o tem razpravljala tudi Ljudska skupščina LRS.

Dejavnost vzgojno varstvenih ustanov je zaenkrat še vse preveč enostranska, saj je usmenjena dosti bolj v skrb za predšolske otroke kot za šolske otroke. Po podatkih, o katerih je razpravljala Ljudska skupščina LRS, je od skupnega števila 12.187 varovancev v 198 slovenskih ustanovah 9.289 predšolskih in le 2.760 šolskih otrok. Stanje se sicer počasi izboljšuje, toda ugotovitev, da od vseh šolskih otrok v Sloveniji redno dobiva malico 76 odstotkov, kosilo izven doma pa komaj 6,5 odstotkov otrok, daje misliti, da ostaja večina otrok zaposlenih staršev brez rednih obrokov ali pa dobiva te obroke prepozno. To potrjuje tudi zdravstvena slika, ki opozarja, da je v Sloveniji 10 odstotkov otrok slabo hranjenih in da ima približno polovica vseh šolarjev razne motnje v telesnem razvoju.

Ko navajamo vse te podatke, bi bravec najverjetneje zaključil, da je vzrok takemu stanju pomanjkanje vzgojno varstvenih ustanov. Toda v resnici je nasprotno. Že obstoječe ustanove so danes nepopolno zasedene. Zato je upravičeno vprašanje, zakaj ni večjih zahtev po novih prostorih in takih ustanovah in zakaj se starši obstoječih vzgojno varstvenih ustanov ne poslužujejo?

Tudi v našem podjetju je zaposlenih veliko staršev, ki imajo precejšnje težave zaradi otrok, ker jih morajo puščati same doma v dopoldanskem času. Zato pričakujemo od naših bravcev pripombe, mnenja in predloge. S tem odpiramo javno razpravo o sproženem vprašanju. Prispevke bomo rade volje objavljali, zato nam pišite na naslov: uredništvo »Sava«, Kranj!

UREDNIŠTVO

K minulemu dnevu žena

Zgodovina danes govori o prizadevanjih ženâ, da so se osvobodile družbenega in družinskega jarma. Kljub bojem in pridobitvam meščanskega gibanja pa je šele delavsko žensko gibanje na široko odprlo vrata v svetlo prihodnost. Žal pa nekateri ljudje še danes ne ločijo in razumejo družbenega položaja in družbene vloge ženâ v socializmu od družbene skrbi naše družbe za mater in otroka ter za družino sploh. Tega ne ločijo zato, ker ne vedo, kdaj in zakaj je nastalo žensko vprašanje, kaj je ženske zasužnjilo in kaj jih danes osvobaja.

Vedeti moramo, kaj danes pomeni 8. marec. To ni nekakšen materinski dan, kakršne je praznovala nekdaj naša meščanska družba zato, da bi s svojimi narejenimi slavospevi materinstvu — zanjo edinemu ženskemu »poslanstvu« — prevpila krivice, ki jih ni delala samo ženski družbi in družini, ampak še posebej materi in otrokom. Osmi marec pomeni danes praznik vseh žena, ki uživajo zdrave sadove svoje borbene preteklosti — enakopravnost.

Zato so v vseh podjetjih in ustanovah na ta dan žene še posebej počaščene. Tudi naša sindikalna podružnica se je kakor vsako leto poprej spomnila na naš praznik. Letošnji 8. marec je minil brez vsakršnega hrupa. Dobile smo vsaka svoj zavitek in pri izhodu iz tovarne tudi povabilo, naj pridemo na proslavo v Delavski dom. Ker darila niso bila vsa enaka in ker je nas ženâ v podjetju kar precejšnje število, je bilo precej truda, predno so bila praktična darila lepo in pravično razdeljena in da res ni moglo priti do kakršnih koli nezadovoljnih izpadov.

Ker smo ženske, tako pravijo moški, že od rojstva precej radovedne, smo seveda najprej pokukale v zavoje, da vidimo, kaj nam je naklonil žreb. Potem smo vpraševale ena drugo, kakor je pač v takih primerih čisto razumljivo. Vse, upam da ni bilo izjem, smo bile darila vesele.

Odhajajoč iz tovarne sem srečala tudi nekaj starejših »sotrpink« iz obrata. Mimogrede sem jih pobarala, kako so zadovoljne z darilom. No, in ena izmed njih mi je smeje zašepetala: »Saj ga rada pocuknem kak kozarček na tak dan, posebno še, če je zastonj. In tudi zavrtim se še rada s kakim zavb'r plesavcem! Saj veš, na ta dan smo jih lahko izbirale po želji. Pa kaj, ko je bilo vedno po takšnih zabavah breme težko, posebej če smo globlje pogledale v kozarček, in so nas potem nekaj tednov opravljali, da je bilo kaj . .!« Druga pa je še nagajivo pripomnila: »Veš, da je res najbolje takole, saj me bo mož bolj vesel v novi spalni srajci, kot če bi prišla danes zvečer malo okajena domov!«

In če se ne motim, so takega mnenja skoraj vse naše žene, ali ne?

Kaj skriva tale mozaik?

Vzemite v roke škarje in izrežite delce objavljenega mozaika na desni. Zložite jih skupaj v logično celoto in nalepite na kos papirja, pa boste dobili odgovor na vprašanje. Potem vam ne bo težko na hrbtni strani napisati še svoje ime in priimek ter odgovor na vprašanje KAJ SKRIVA MOZAIK.

Oddajte zlepljeni mozaik v uredništvu časopisa ali pri dežurnem vratarju in morda se vam nasmehne sreča. IZŽREBANIH BO DESET REŠEVAVCEV. VSAK BO PREJEL NAGRADO 500 DINARJEV!

Rok za oddajo rešitev je sobota, 13. aprila!

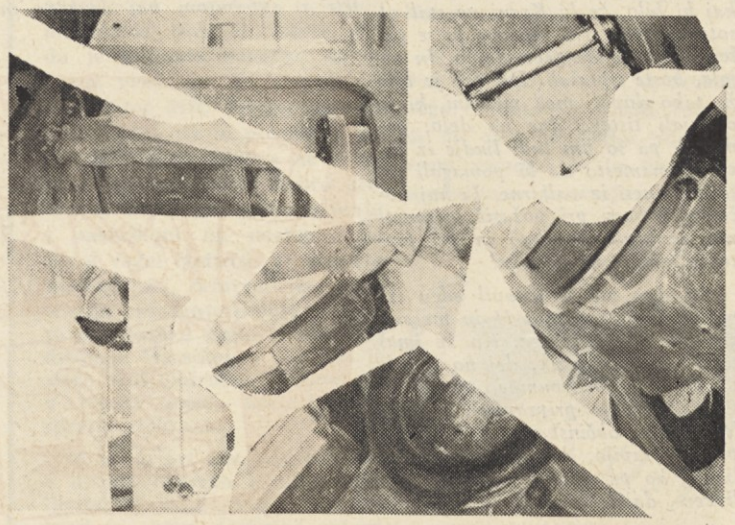

▲ Člani naše smučarske reprezentance, ki je sodelovala na letošnjem državnem prvenstvu delavcev usnjarske, usnjarsko predelovalne in gumarske industrije v veleslalomu pod Storžičem

Velika udeležba iz „Save" na prvenstvu Kranja

● AVGUST POTUŠEK — ORGANIZACIJSKO - ANALITSKA SLUŽBA ● Kegljaški klub Triglav je priredil v februarju vsakoletno prvenstvo Kranja v disciplini 2x200 lučajev v mednarodnem slogu. Najboljših trideset tekmovavcev je lahko nastopilo še tretjič v isti disciplini. Odziv na razpis je bil velik, saj je sodelovalo kar 77 kegljavcev, od tega 16 iz našega kolektiva.

Kar 34 tekmovavcev je prebilo kegljaški »zvočni zid« in podrlo več kot 800 kegljev. Čeprav je sodelovalo v prvenstvu precej članov našega kolektiva, so se uvrstili v zaključni del tekmovanja samo štirje — Ambrožič, Toplak, Reš in Potušek.

KEGLJANJE

Prvenstvo je trajalo štirinajst dni in je bilo vzorno organizirano. Borbe so bile ostre, zanimive in tudi doseženi rezultati niso bili majhni. Naši tekmovavci so se takole uvrstili v končnem vrstnem redu nastopajočih: 3. Ambrožič **837, 822** in **893!**, 13. Toplak **804, 819** in **815**, 18. Potušek 770, **810** in **814**, 29. Reš **812**, 790 in 726, 37. Podjed 762 in 785, 38. Sekne 758 in 789, 53. Pogorelec 707 in 794, 57. Gornik 718 in 762, 58. Voršič 741 in 738, Arh 728 in 743, 63. Petelinšek 725 in 736, 65. Jakupak 766 in 688, 66. Žun 745 in 707, 71. Gartner 728 in 690, 72. Košnjek 661 in 740 in 73. Ferenček 699 in 689 podrtih kegljev.

To tekmovanje je bilo hkrati tudi tekmovanje za prehodni pokal tekmovavcev iz »Save«. Že drugič zaporedoma je zmagal Miro Ambrožič; če pa štejemo vse nastope, pa že tretjič.

Včasih je treba tudi takole iskati kegljače, da je moštvo sploh kompletno za nastop ▶

Sport Sport

Le delen uspeh na državnem prvenstvu Edo Bertoncelj 2. med starejšimi člani

● BLAŽ STUDEN — GUMARSKI - IZOBRAŽEVALNI CENTER ● Po enoletnem premoru je bilo 10. ● marca letos spet tradicionalno smučarsko tekmovanje usnjarjev in gumarjev v veleslalomu pod ● Storžičem. Tokrat je bilo že enajstič, toda prvič tudi kot uradno državno prvenstvo usnjarske, ● usnjarsko - predelovalne in gumarske industrije Jugoslavije. Udeležila se ga je tudi devetčlanska ● ekipa iz našega podjetja. Žal je bil naš uspeh le polovičen. V skupini starejših članov je zasedel ● Edi BERTONCELJ drugo mesto, v moštveni konkurenci pa smo bili šele 11.

Tekmovanje je odlično organizirala sindikalna podružnica Tovarne obutve »Peko« iz Tržiča. Na smučiščih pri Domu pod Storžičem je nastopilo okrog šestdeset smučarjev na 1.700 metrov dolgi veleslalomski progi s 35 vratci in z višinsko razliko 300 metrov.

V skupini članov do 35. leta starosti je zmagal Vinko Švab — »Peko« Tržič s časom 47,9 sekunde pred Petrom Križajem — »Peko« Tržič 48,8 in Dušanom Šobrom — »Lilet« Maribor 49,5 sekunde. Najboljši iz naše ekipe je bil Julij Bertoncelj, ki je zasedel s časom 55,8 14. mesto. Ostali naši tekmovavci, ki niso bili diskvalificirani, pa so zasedli naslednja mesta: 23. Drago Šuštaršič s časom 1:01,6, 38. Stane Rotar s časom 1:19,5 in 40. Blaž Studen s časom 1:20,8 sekunde.

V skupini članov nad 35. letom starosti je zmagal znani jugoslovanski smučar Drago Štefe — »Runo« Tržič s časom 45,8 sekunde pred našim Edijem Bertoncljem, ki je prevozil progo v času 57,5 sekunde. Tretji je bil invalid Karel Srečnik iz »Planike« s časom 59,6 sekunde. Naš drugi tekmovavec Mirko Faganel je bil s časom 1:10.2 peti.

V moštveni uvrstitvi je zmagala I. ekipa »Peko« v postavi Vinko Švab, Peter Križaj in Franc Sušnik s časom 2:30,5 sekunde pred ekipo »Runo« 2:38,8 in »Planiko« 2:48,4 sekunde. Naša ekipa v postavi Julij Bertoncelj, Drago Šušteršič in Stane Rotar je bila s časom 3:16,9 sekunde šele enajsta.

Naše podjetje so zastopali na letošnjem prvenstvu Julij Bertoncelj, Mirko Faganel, Stane Šuštaršič, Stane Rotar, Janz Udir, Metod Zupan, ing. Filip Majcen, Edo Bertoncelj in Blaž Studen. Uspeh ekipe bi bil verjetno boljši, če bi ne imeli pri žrebanju startnih številk izredno smolo. Večina naših tekmovavcev je dobila številke nad 30. Seveda pa moramo dodati k temu tudi nezadosten trening, četudi je bilo letos snega dovolj tudi v Kranju.

Prihodnje leto bomo morali najprej organizirati nekaj preglednih tekmovanj za sestavo reprezentance podjetja in izvesti tudi prvenstvo. Tako bomo lahko prihajali na podobna tekmovanja bolj pripravljeni.

Zahvaljujem se v imenu tekmovavcem upravnemu odboru in kolektivu, da so nam omogočili dvodnevne priprave pred prvenstvom.

Je bil neuspeh potreben?

● AVGUST POTUŠEK — ORGANIZACIJSKO — ANALITSKA SLUŽBA ● V krožkovnem prvenstvu Kranja za mesec februar naša ekipa ni bila popolna. Povsem smo razočarali in zasedli s 344 podrtimi keglji šele osmo mesto.

Razmerje med podrtimi keglji in zgrešenimi lučaji pri posameznih tekmovavcih je bilo v februarskem kolu naslednje: Potušek 39 — 1, Reš 40 — 2, Podjed 39 — 4, Gornik 38 — 4, Sekne 33 — 4, Šušnik 33 — 5, Košnjek 33 — 6, Petelinšek 27 — 6 in Toplak 25 — 6. Žalostno je, da druga ekipa sploh ni mogla nastopiti, ker so prišli na kegljišče samo štirje tekmovavci.

Če bomo tako nedisciplinirani tudi v bodoče, ne bomo mogli ponoviti niti lanskoletnega uspeha!

Vrstni red krožkov v februarskem kolu: **1. Tekstilindus 439, 2. Elektro Kranj 417, 3. Enotnost 416, 4. Iskra I 381, 5. Planika 357, 6. Iskra II 357, 7. Gradis 345, 8. SAVA I 344, 9. Elektrarna »Sava« 307, 10. Kovinar 294 in 11. Študentje 285 podrtih kegljev.**

ROKOMET

V nedeljo spopad s „Križani"

● DUŠAN REBOLJ — KS ● V nedeljo, 7. aprila, bo na sporedu že drugo kolo spomladanskega dela rokometnega prvenstva Gorenjske. Naša vrsta se bo spoprijela v boju za točke s »Partizanom« iz Križ. Jeseni so zmagali nasprotniki, zato bo treba tokrat več odločnosti. Tekma bo ob 10. uri!

Spomladanski del prvenstva se je letos pričel že zgodaj. Minulo nedeljo je ekipa »Save« nastopila proti moštvu »Savica« iz Kranja in zmagala z rezultatom 28:9.

Zaradi zasedenosti kranjskih telovadnic so se pričeli igravci letos pripravljati na tekmovanje pozno. Tudi sedaj, ko so zaradi toplejšega vremena že možnosti za vadbo zunaj, treningi niso redni, ker dela precej igravcev v treh izmenah!

Najboljša Peternelj in Novak

● BLAŽ STUDEN — GUMARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER ● Hkrati ko tekmujejo naši strelci v okrajni ligi, so izvedli tudi prvenstvo svoje družine. Med člani je zmagal Franci Peternel pred Stanetom Košnikom, med mladinci pa Marjan Novak pred Ladom Žezlino.

S samimi rezultati ne moremo biti zadovoljni, saj se nastopajočim pozna, da premalo vadijo.

STRELSTVO

Vsekakor pa moramo pohvaliti našega najstarejšega strelca po letih in stažu Staneta Košnika, ki je hkrati tudi duša strelskega športa v naši tovarni. Z izjemo Mirka Peternela mu ni še kos nihče med mlajšimi.

TEHNIČNI REZULTATI — ČLANI: Peternel 170,25 od 200 možnih točk, Košnik 169,22, Štiftar 167,33, Studen 165,55, Bec 151,80, Pogorelc 150,15, Robar 123,63 itd. MLADINCI: Novak 155,25, Žezlina 155,12, Ilijaž 153,75, Rupar 148,60, Škofic 146,75, Haler 142,67, Zobarič 140,50 itd.

Upam, da mi oprostite!

Pa, pa smo spet tu! Ja, veste, kar do ušes zardim, kadar se spomnim na rdečega petelina vrh naše valjarne, ki je zakikirikal pred nekaj tedni zgodaj zjutraj. Sram me je zato, ker v Kranju ne znamo vzdrževati hidrantov in zato, ker imamo tudi v naši tovarni preveč zijal.

Ko so prihiteli gasivci iz Kranja in iz bližnjih krajev, so morali z grozo ugotavljati, da so hidranti pred našo tovarno zamrznjeni. Le kaj bi bilo, če bi Kranj ne stal ob sotočju dveh rek? Gotovo bi se gašenje požara drugače steklo. In zijala, boste vprašali. Da, teh je bilo že tako dovolj med meščani, ki so odhajali tistega dne na delo, pomagali pa so jim tudi ljudje iz tovarne, namesto da bi pomagali reševati zmesi iz valjarne. Ja kaj hočemo, firbcev pri požarih, prometnih nesrečah, porokah in pri pretepih nikdar ne manjka!

On dan me je ustavil eden izmed delavcev obrata II in me nagovoril: »Ti, Lez'nga. Ko že imaš tako nabrušen jezik, dej no u cajt'nge naše bistroumne gospodarstvenike, ki so pripravljali predlog letošnjega občinskega družbenega plana. Pravijo, da smo vsi upravljavci, ko pa smo se na zboru volivcev dajali zaradi asfaltiranja ceste mimo vodovodnega stolpa na Rupo, so dejali, da je sklenjeno pač tako, da tiste ceste letos še ne bodo asfaltirali.« Potem je še hudomušno vzdihnil: »Škoda, da stanujejo občinski možje na Zlatem polju!« in nejevoljen odšel. Komaj sem še zaklical za njim: »Pa se preseli tja še ti, saj tam je pa asfalta povsod dovolj!«

Ne vem, kako naj zagovarjam tiste »nadobudne« mladince, ki so si od športnikov »sposodili« copate za nogometne treninge v Savskem logu. Ker se jim je zelo mudilo, so kar sklenili, da je oprema pač njihova in zato kot pravi »racionalizatorji« vdrli v omaro. Upam, da se za takšne in podobne »akcije« ne bodo več odločili, saj jim znajo še škodovati . . .!

Zagonetka je tudi tole: ko so naši mladinci pripravili javno prireditev »Gumarji, pokažite, kaj znate« za člane našega kolektiva v Kranju, so izvajavci zabavnega programa zaradi najrazličnejših »tehničnih« ovir skorajda odpovedali, ko pa so predzadnjo nedeljo nastopili z zabavnim programom na Dolenjskem, ni izostal nihče. So mar izleti z avtobusom kaj drugega in važnejši od prireditev, ki naj bodo v razvedrilo članom kolektiva?

Pa še skromen nasvet kolektivu delavske restavracije! Da bo v bodoče manj »izginulih« kozarcev, krožnikov, skodelic za turško kavo in jedilnega pribora, svetujem rešitev, za kakršno so se odločili v sosednji »Iskri«. Tam so vjedkali na žarnice, ki so kaj rade dobivale peruti, napis »UKRADENO V ISKRI«! Originalno, ali ne?

Ko sem oddal tele svoje jedke odstavke v uredništvu, mi je urednik zaupal tudi tole novico: na Vrhniki so sklenili naši sodelavci odslej napisati v časopis vsak mesec deset člankov. Če je to res, potem bomo v bodoče bolj na tekočem o delu v našem tamkajšnjem obratu. Če pa je samo novinarska »raca«, potem bi pa svetoval uredništvu, naj kolkuje posebno prošnjo na ekonomsko enoto Vrhnika z nekaj steklenicami fruškogorskega bisera.

Toliko za sedaj! Če bo koga bolela zaradi mojih novic glava, naj gre v kino »Center« v Kranju. Tam ga bo gotovo minilo, ko bo plačal vstopnino . .!

Vaš Pepe Lez'nga